RAGIP PAŞA
2296

MİLLİ ...
RASATHANE ...
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 2296

بومرد
٨٧١

R.Y
2648

تركجه خلاصة المنطق

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذى جعل المنطق ميزانا لطريق التفهيم والتحقيق ❊ وزين الاذهان باكتساب التصور والتصديق ❊ والصلاة والسلام على محمد الذى هدى الى سواء الطريق ❊ وعلى آله واصحابه الذى فازوا بالهداية والتوفيق (وبعد) بو عبد فقير معترف عجز وتقصير محمد حلمى النوشهرى شو وجهله بيانه شروع ايدركه علم منطقدن ايساغوجى وآدابدن كلنبوى واستعارة دن فريده و وضعدن وضعيه نام رساله لر غايت موجز و مختصر اولمسى جهتيله طالبان خصوصا مكاتب رشديه شاكردانى فهم واستخراجنده صعوبت چكمكده اولوب بالسهوله كسب معلومات ايلمك امنيه سيله سؤال جواب يولنده سؤاله (س) وجوابه

(ج) اشارتيله كتب معتبراتدن علاوه و خلاصه ايديله رك اشبو فنون متنوعه ايضاح وترجمه اولندوى تاكه طالبينه نفع اتم وفائده سى اعم بر يادكار خيرآثار اولوب وفقير دخى دعايه وسيله اوله والله الموفق والمستعان و عليه الاعتماد والتكلان (س) منطقك تعريفى ندر (ج) آلة قانونيه تعصم مراعاتها الذهن عن الخطاء فى الفكر (س) منطقك موضوعى ندر (ج) معلومات تصوريه ومعلومات تصديقيه در (س) منطقك غايتى ندر (ج) عصمة الذهن عن الخطاء فى الفكر (س) منطق قاچ بابدر (ج) جمهوره كوره طقوز بابدر هرنقدر بعضيلر مباحث الفاظى مستقل بر باب عد ايدوب اون ديديلر ايسه ده (س) ندر تعدادايت (ج) كليات خمس قول شارح قضايا قياس برهان جدل خطابه شعر مغالطه (س) منطق قاچ طرفدر (ج) ايكى طرفدركه برى تصورات برى تصديقات (س) تصورات قاچ طرفدر (ج) ايكى طرفدركه برى مبادئ تصورات برى مقاصد تصورات (س) تصديقات قاچ طرفدر ايكى طرفدر برى مبادئ تصديقات برى مقاصد تصديقات (س) مبادئ تصورات ندر (ج) كليات خمسدر (س) كليات خمسى تعدادايت (ج) جنس نوع فصل خاصه عرض عامدر (س)

مقاصد تصورات ندر (ج) قول شارحدر (س) مبادئ
تصديقات ندر (ج) قضايا و احكام قضايادر (س) مقاصد
تصديقات ندر (ج) بوفندن مطلب اعلا و مقصد اقصا
اولا قياسدر (س) لفظ لغتده نه ديرلر (ج) رميه ديرلر
(س) اصطلاحده نه ديرلر (ج) صوت من شانه ان
يخرج من الفم معتمدا على المخرج (س) دلالت لغتده نه
ديرلر (ج) ارشاده ديرلر (س) اصطلاحده نه ديرلر
(ج) كون الشئ بحالة يلزم من العلم به العلم بشئ آخر
(س) دلالت قاچ قسمدر (ج) ايكى قسمدر كه برى لفظيه برى غير
لفظيه در (س) دلالت لفظيه قاچدر (ج) اوچدر وضعيه
عقليه طبعيه در (س) نه وقتده دلالت لفظيهٔ وضعيه
اولور (ج) اكر لفظك معنى اوزرينه دلالتى
وضع واسطه سيله اولور ايسه وضعيه اولور انسان
لفظنك حيوان ناطق اوزرينه دلالتى كبى (س)
نه وقتده عقليه اولور (ج) اكر لفظك معنى
اوزرينه دلالتى عقل واسطه سيله اولور ايسه عقليه
اولور وراء جداردن مسموع اولان لفظ لافظك وجودى
اوزرينه دلالتى كبى (س) نه وقتده طبعيه
اولور (ج) اكر لفظ معنى اوزرينه دلالتى طبعك
اقتضاسى واسطه سيله اولور ايسه طبعيه اولور اخ لفظنك

وجع صدره دلالتى كبى (س) دلالت غير لفظيه قاچدر
(ج) اوچدر برى دلالت غير لفظيهٔ وضعيه برى دلالت
غير لفظيهٔ عقليه و برى دلالت غير لفظيهٔ طبعيه در
(س) نه وقتده دلالت غير لفظيهٔ وضعيه اولور (ج)
اكر وضع واسطه سيله اولور ايسه دلالت غير لفظيهٔ
وضعيه اولور دوال اربعه نك مدلولاتى اوزرينه
دلالتى كبى (س) دوال اربعه ندر (ج) خطوط
و عقود نصب و اشارتدر (س) دلالت غير لفظيهٔ
عقليه نه وقتده اولور (ج) اكر عقل واسطه سيله
اولور ايسه دلالت غير لفظيهٔ عقليه اولور مصنوعاتك
صانعك وجودى اوزرينه دلالتى كبى (س) نه وقتده
دلالت غير لفظيهٔ طبعيه اولور (ج) اكر طبيعت
واسطه سيله اولور ايسه دلالت غير لفظيه طبعيه اولور معشوقى
عاشقك رؤيتى عندنده وجهنك تغيرى عشق اوزرينه دلالتى
كبى (س) دلالت لفظيهٔ وضعيه قاچدر (ج) اوچدر
مطابقيه تضمنيه التزاميه (س) دلالت مطابقيه نه وقتده
اولور (ج) اكر لفظ معناى ماوضع لهك تمامى
اوزرينه دلالت ايدر ايسه دلالت مطابقيه اولور انسان
لفظنك حيوان ناطقك مجموعنه دلالتى (س) دلالت
تضمنيه نه وقتده اولور (ج) اكر لفظ معناى ماوضع

لهك جزؤ اوز رينه دلالت ايدر ايسه دلالت تضمنيه
اولور انسان لفظنك يالكز حيوان ياخود يالكز ناطق
اوزرينه دلالتى كبى (س) نه وقتده دلالت التزاميه
اولور (ج) اكر لفظ معناى ماوضع لهه ذهنده
لازم كلان معنا اوزرينه دلالت ايدر ايسه
دلالت التزاميه اولور انسان لفظنك قابل علم
وصنعت كتابته دلالتى كبى (س) علم ايله صنعت بيننده
فرق ندر (ج) علم معقولاتده صنعت محسوساتده
استعمال اولنور (س) مطابقت ايله تضمن بيننده نسب
اربعه دن نه واردر (ج) عموم وخصوص مطلق واردر (س)
مطابقت ايله التزام بيننده نسب اربعه دن نه واردر (ج)
ينه عموم وخوص مطلق وارد (س) التزام ايله تضمن بيننده نه
واردر (ج) عموم وخصوص من وجه واردر (س) نسب اربعه
ندر (ج) تباين تساوى عموم وخصوص مطلق عموم وخصوص
من وجهدر (س) لزوم قاچدر (ج) ايكيدر كه برى لزوم ذهنى
برى لزوم خارجيدر (س) لزوم ذهنى ندر (ج) كون الشئ
مقتضيا للاخر فى الذهن (س) لزوم خارجى ندر (ج) كون الشئ
مقتضيا للاخر فى الخارج (س) بوراده كه لزوم لزوم ذهنيدر
لزوم خارجيدر (ج) لزوم ذهنيدر فى الذهن قرينه سيله
(س) لزوم ذهنى قاچدر (ج) اوچدر برى لزوم بين بمعنى

الاعم برى لزوم بين بمعنى الاخص برى لزوم غير بيندر
(س) لزوم بين بمعنى الاعم نه وقتده اولور (ج) اكر لازمله
ملزوم تصور جزم باللزومده كافى ايسه لزوم بين بمعنى الاعم
اولور (س) لزوم بين بمعنى الاخص نه وقتده اولور (ج)
اكر يالكز ملزوم تصور جزم باللزومده كافى ايسه لزوم بين
بمعنى الاخص اولور (س) لزوم غير بين نه وقتده اولور
(ج) لازمله ملزوم تصور جزم باللزومده كافى اولميوب
دليل آخره محتاج اولور ايسه لزوم غير بين اولور (س)
بوراده مراد اولنان قنغى لزومدر (ج) لزوم بين بمعنى
الاخصدر (س) لفظ قاچدر (ج) ايكيدر برى مفرد برى
مركبدر (س) مفرد قاچدر (ج) دردر كه برى جمله مقابلى
برى مركب مقابلى برى تثنيه وجمع مقابلى برى مضاف شبه
مضاف مقابلى اولان مفردلردر (س) بوراده نه مقابلى
مفرددر (ج) مركب مقابلى مفرددر مؤلف قرينه سيله (س)
مفردك تعريفى ندر (ج) هو الذى لا يراد بالجزء منه دلالة
على جزء معناه يعنى لفظندن بر جزء معناسندن بر جزئنه
دلالت مراد اولنميه انسان كبى (س) مركبك تعريفى
ندر (ج) هو الذى يراد بالجزء منه دلالة على جزء معناه يعنى
لفظندن بر جزء معناسندن بر جزئنه دلالت مراد اولنه رامى
الحجاره كبى (س) مفرد ايله مركب بيننده تقابلدن نه واردر

(ج) تقابل تضاد و یاتقابل عدم والملکه واردر (س)
تقابلك تعریفی ندر (ج) کون الشیئین الذین لایجتمعان فی شیٔ
واحد من جهة واحدة (س) تقابل قاچدر (ج) دتدربری
تقابل عدم و الملکه درکه عمی ایله بصر کبی بری تقابل
ایجاب و السلبدرکه زید قائم زید لیس بقائم کبی بری تقابل
تضاد درکه بیاض ایله سواد کبی بری تقابل تضایفدرکه
علیت معلولیت کبی (س) مصنف مفردی مرکب اوزرینه
نیچون تقدیم ایتدی حالبوکه مرکبك مفهومی و جودی
مفردك مفهومی عدمیدر و جودی ایسه عدمیدن اشرفدر
(ج) بو تقسیمدن مراد ذاتدر ذات مفرد ذات مرکبدن
مقدمدر و یاخود مفرد جزءدر مرکب کلدر ذات جزء
ذات کل اوزرینه مقدمدر (س) بوتعریفدن مستفاد اولان
مفرد قاچدر (ج) بشدر برنجیسی لفظنك جزء اولمیان شیدر
علم اولدیغی حالده ق کبی ایکنجیسی لفظنك جزئی وار
معناسنك جزئی یوق نقطه کبی اوچنجیسی لفظنك جزئی
جزئی وار معناسنکده جزئی وار لکن دلالتی یوق زید
کبی دردنجیسی لفظنك جزئی وار معناسنکده جزئی وار
لفظنك جزئی معناسنك جزئی اوزرینه دلالتی یوق علم
اولدیغی حالده عبد الله کبی بشنجیسی لفظنك جزئی وار
معناسنکده جزئی وار لفظنك جزئی معناسنك جزئی اوزرینه

دلالتیده وار لکن دلالتی مراد دکل علم اولدیغی حالده
حیوان ناطق کبی (س) مفرد قاچ قسمدر (ج) ایکی قسمدرکه
بری کلی دیکری جزئیدر (س) کلینك تعریفی ندر (ج) هو
الذی لایمنع نفس تصور مفهومه عن وقوع الشرکة (س)
ترکچه تعریفی ندر (ج) مفرد کلی برلفظدرکه او لفظ مفردك
مفهومنی مجرد تصور کثرین بیننده شرکت و قوعندن منع
ایلیه یعنی کثرین اوزرینه صدقی فرض ممکن اوله انسان
کبی (س) انسانك مفرد کلی اولدیغنی اثبات ایت (ج) الانسان
کلی لان الانسان ما لا یمنع نفس تصور مفهومه عن
وقوع الشرکة وکل مالایمنع نفس تصور مفهومه عن وقوع
الشرکة فهوکلی فالانسان کلی (س) جزئینك تعریفی ندر
(ج) هوالذی یمنع نفس تصور مفهومه عن وقوع الشرکة
(س) ترکجه تعریفی ندر (ج) جزئی شول بر لفظدر
او لفظ مفرد مفهومنی نفس تصور کثیرین بیننده شرکت
وقوعندن منع ایلیه یعنی کثیرین اوزرین صدقی فرض
ممکن اولمیه زید کبی (س) زیدك جزئی اولدیغنی اثبات ایت
(ج) زید جزئی لانه مایمنع نفس تصور مفهومه عن وقوع
الشرکة وکل مایمنع نفس تصور مفهومه عن وقوع الشرکة
فهوجزئی فزید جزئی (س) کلی قاچدر (ج) ایکیدر بری
ذاتی بری عرضیدر (س) ذاتینك تعریفی ندر (ج) هو

الذی یدخل فی حقیقة جزئیاته (س) ترکجه تعریفی ندر
(ج) ذاتی شول بر لفظ مفرد کلیدرکه جزئیاتك حقیقتنده
داخل اوله یعنی خارج اولمیه (س) نه کبی (ج) انسان
ایله فرسه نسبت ایله حیوان کبی (س) بوراده دخولدن
مرادندر (ج) مجاز مرسل طریقیله عدم خروجدر (س)
علاقه ندر (ج) ذکر ملزوم ارادهٔ لازم قبیلندندر زیرا
دخول عدم خروجی مستلزمدر (س) نیچون دخول عدم
معناسی ویرلدی (ج) ذاتینك قسم اولان نوعه شامل اولسون
ایچون (س) عرضینك تعریفی ندر (ج) هو الذی لایدخل
فی حقیقة جزئیاته یعنی جزئیاتك حقیقتنده داخل اولمیه (س)
نه کبی (ج) انسانه نسبت ایله ضاحك کبی (س) بو مثالك صحیح
اولدیغنی اثبات ایت (ج) هذا المثال صحیح لانه مطابق
للممثل له وکل مثال مطابق للممثل له فهو صحیح فهذا المثال
صحیح (س) صغری نظریدر اثبات ایت (ج) هذا المثال
مطابق للممثل له لان هذا المثال لایدخل فی حقیقة جزئیاته
وکل شیء لایدخل فی حقیقة جزئیاته فهو مطابق للممثل له
فهذا المثال مطابق للممثل له وکل مثال مطابق للممثل له فهو
صحیح فهذا المثال صحیح (س) نیچون مصنف انسانك
خواصندن ناطق ذاتی ضاحك عرضیدن عد ایلدی
بو ایکیسندن هر برلری انسانه اختصاصده نسبتی مساویدر

(ج) زیرا ناطقك انسانه اختصاصی ضاحکك اختصاصندن
اقوی اولدیغندن ناطق ذاتی ضاحك عرضی عد ایلدی
(س) ذاتی قاچدر (ج) اوچدر جنس نوع فصل (س)
جنس نه وقتده اولور (ج) اکر ذاتی فقط بحسب الشرکة
ماهو ایله سؤالك جوابنده مقول اولور ایسه جنس اولور
انسان ایله فرسه نسبت ایله حیوان کبی (س) جنسك تعریفی
ندر (ج) کلی مقول علی کثیرین مختلفین بالحقایق فی جواب
ماهو یعنی ماهو ایله سؤالك کلیدر (س) جنس قاچدر
(ج) اوچدر بری جنس عالیدرکه تحتنده جنس اوله
فوقنده جنس اولمیه جوهر کبی بو جنسه جنس ابعد دخی
تسمیه قلنور بری جنس متوسطدرکه فوقنده تحتنده جنس
اوله جسم نامی کبی بو جنسه جنس بعید دخی تسمیه قلنور
بری جنس سافلدرکه فوقنده جنس اوله تحتنده جنس اولمیه
حیوان کبی بو جنسه جنس قریب دخی تسمیه قلنور (س)
نوع نه وقتده اولور (ج) اکر ذاتی بحسب الشرکة
والخصوصیة ماهو ایله سؤالك جوابنده مقول اولور
ایسه نوع اولور زید ایله عمروه نسبت ایله انسان کبی
(س) نوعك تعریفی ندر (ج) کلی مقول علی کثیرین
مختلفین بالعدد دون الحقیقة فی جواب ماهو یعنی ماهو ایله
سؤالك جوابنده حقیقتلری متجاوز اولدیغی خالده عددلری

مختلف كثيرين اوزرينه مقول اولان كليدر (س) نوع
قاچدر (ج) ايكيدر برى نوع حقيقيدر انسان كبى برى
نوع اضافيدر حيوان كبى (س) فصل نه وقتده اولور
(ج) اكر ذاتى اى شئ هو فى ذاته ايله سؤالك جوابنده
مقول اولور ايسه فصل اولور (س) نه كبى (ج) انسانه
نسبت ايله ناطق كبى (س) فصلك تعريفى ندر (ج) كلى
يقال على الشئ فى جواب اى شئ هو فى ذاته يعنى اى شئ
هو فى ذاته ايله سؤالك جوابنده برشئ اوزرينه قول
اولنان كليدر (س) عرضى قاچ قسمدر (ج) ايكى قسمدر
برى عرض خاص برى عرض عامدر (س) عرض خاصك
تعريفى ندر (ج) كلية تقال على ماتحت حقيقة واحدة
فقط قولا عرضيا يعنى قول عرضيه ايله انجق حقيقت
واحده نك تحتنده اولنجى افراد اوزرينه قول اولنان
كليه‌در (س) خاصهٔ قاچ قسمدر (ج) ايكى قسمدر برى
خاصهٔ غير لازمه‌كه انسانه نسبت ايله بالفعل ضاحك كبى
(س) عرض عامك تعريفى ندر (ج) كلى يقال على ماتحت
حقايق مختلفة قولا عرضيا يعنى قول عرضيه ايله حقايق
مختلفه‌نك تحتنده اولنجى افراد اوزرينه قول اولنان كليدر
(س) عرض عام قاچدر (ج) ايكيدر برى عرض عام
لازمدر متنفس بالقوة كبى برى عرض مفارقدر متنفس

بالفعل كبى (س) متنفس عرض مفارقة مثال اولمقلغه
صلاحيتى يوقدر زيرا حيوان دائما داخلا وخارجا تنفس
ايدر * ج * نفس اخراجه اطلاق اولنديغندن مثاله صلاحيتى
واردر (س) بوصورتده كليات خمس بش اولمش اولميوب
بلكه يدى اولمق لازم كلور (ج) عرض لازم ايله عرض
مفارق قسمك قسميدر بومقامده قسمك اقسمه اعتبار يوقدر

﴿ بحث القول الشارح ﴾

(س) قول شارح نه ديمكدر * تعريف ديمكدر (س) نيچون
قول دنيلدى (ج) مركب اولديغى ايچون (س) نيچون
شارح دنيلدى (ج) ماهيتى شرح ايتديكى ايچون (س)
بو تعريف تصورات قبيلندنمى تصديقات قبيلندنمدر
(ج) تصورات قبيلندندر (س) حد لغتده نيه ديرلر
(ج) منعه ديرلر (س) اصطلاحده نيه ديرلر (ج) قول
دال على ماهية الشئ (س) قول نه ديمكدر (ج) مركب
ديمكدر (س) ماهية الشئ نه ديمكدر (ج) برشيئك
حقيقتى و ذاتياتى ديمكدر (س) قول شارح قاچدر (ج) دردر
حد تام حد ناقص رسم تام رسم ناقصدر (س) حد تام نيه
ديرلر (ج) هو الذى يتركب عن جنس الشئ و فصله القريبين
(س) يعنى برشيئك جنس قريبيله فصل قريبندن تركب ايدن

شيدر (س) نه كبى (ج) انسانى تعريفده حيوان ناطق كبى
(س) حيوان ناطقك حد تام اولدیغنى اثبات ايت (ج) الحيوان
الناطق حد تام لان الحيوان الناطق هو الذى يتركب عن
جنس الشئ وفصله القريبين وكل شئ يتركب عن جنس
الشئ وفصله القريبين فهو حد تام فالحيوان الناطق حد تام
(س) حد ناقص نيه ديرلر (ج) هو الذى يتركب عن جنس
البعيد و فصله القريب يعنى بر شيئك جنس بعيديله فصل
قريبندن تركب ايدن شيدر (س) نه كبى (ج) انسانه نسبت
ايله جسم ناطق كبى (س) جسمك تعريفى ندر (ج) جوهر قابل
للابعاد الثلثة يعنى طولا عرضا عمقا انقسامى قبول ايدن شيدر
(س) رسم تام نيه ديرلر (ج) هو الذى يتركب عن جنس
الشئ القريب و خواصه اللازمة (س) يعنى بر شيئك
جنس قريبيله خاصهٔ لازمه سندن تركب ايدن شيدر (س)
نه كبى (ج) انسانى تعريفده حيوان ضاحك كبى (س) رسم
ناقص نيه ديرلر (ج) هو الذى يتركب عن عرضيات تختص
جملتها بحقيقة واحدة يعنى جمله سى حقيقة واحديه مختص
اولان برطاقم عرضياتدن تركب ايدن شيدر (س) نه كبى
(ج) انسانى تعريفده ماش على قدميه عريض الاظفار بادى
البشرة مستقيم القامة ضحاك بالطبع كبى ياخود جنس بعيد ايله
خاصهٔ لازمه سندن تركب ايدن شيدر انسانى تعريفده جسم

ضاحك كبى (س) تعريفك انواعى قاچدر (ج) اوندر (س)
ندر تعداد ايت (ج) حد تام حد ناقص رسم تام رسم ناقص
بونلردن هر بررلرى يا حقيقى اولور يا اسمى اولور سكز تعريف
لفظى طقوز تعريف تنبيهى اون (س) تعريف حقيقى
ندر (ج) ماقصد به تصور حقايق موجودة (س)
تعريف اسمى ندر (ج) ماقصد به تصور مفهومات غير معلومة
الوجود فى الخارج

بحث القضايا

(س) قضيه نيه ديرلر (ج) صدقه كذبه احتمالى اولان
شيئه ديرلر (س) قضيه نك تعريفى ندر (ج) قول يصح
ان يقال لقائله انه صادق فيه او كاذب فيه (س) بو تعريف
قضيهٔ ملفوظه نك تعريفيدر قضيهٔ معقوله نك تعريفميدر
(ج) اكر قولدن مراد ملفوظ اولور ايسه قضيهٔ
ملفوظه نك اكر معقول اولور ايسه قضيهٔ معقوله نك
تعريفيدر (س) قول تعريفك نه سيدر (ج) جنسى باقى
قيود فصليدر (س) باقى قيود نيچون كلدى (ج)
مركبات انشائيه و مركبات تقييديه و اضافيه لر خارج
قالسون ايچون (س) مركبات انشائيه قاچدر (ج)
ايكيدر برى طلبيدر امر نهى كبى برى غير طلبيدر تمنى

ترجى قسم ندا كبى (س) مركبات تقييديه نه كبى (ج)
الحيوان الناطق كبى (س) مركبات اضافيه نه كبى (ج)
غلام زيد كبى (س) السماء فوقنا قضيه‌در حالبوكه
بوقضيه‌نك كذبه احتمالى يوقدر (ج) حسدن قطعاً نظرا
مفهوم اعتباريله كذبه احتمالى واردر (س) الله واحد
قضيه‌سى وقرآن كريمده اولان آيتلر قضيه‌در حالبوكه
كذبه احتمالى يوقدر (ج) دليلدن قطعاً نظر مفهوم اعتباريله
صدق وكذبه احتمالى وار (س) صدقك تعريفى ندر
(ج) مطابقة الخبر للواقع (س) كذلك تعريفى ندر
(ج) عدم مطابقة الخبر للواقع (س) كذلك تعريفى ندر
(ج) قضيه طرف اعتباريله قاچدر (ج) ايكيدر برى
حمليه برى شرطيه (س) حمليه‌نك تعريفى ندر
(ج) ماينحل طرفاها الى مفردين (س) تركجه تعريفى
ندر (ج) قضيه‌نك ايكى طرفى مفرده منحل اوله يعنى
صورتنى تغيير اتسك طرفين مفرد اولور (س) نه كبى
(ج) زيد كاتب كبى (س) قضيهٔ شرطيه‌نك (ج)
مالاينحل طرفاها الى مفردين يعنى طرفين مفرده منحل
الميه ان كانت الشمس طالعة فالنهار موجود كبى (س)
قضيهٔ حمليه‌نك جزء اولنه وجزء ثانيسنه نه ديرلر (ج)
جزء اولنه موضوع جزء ثانيسنه محمول دير (س) ضرب

زيدده زيد موضوعدر حالبوكه جزء اول دكلدر (س)
تأويل ايدريز زيد ضارب فى الزمان الماضى ايله بوصورتده
جزؤ اول زيددر (ج) قضيهٔ شرطيه‌نك جزؤ اولنه
مقدم جزؤ ثانيسنه تالى ديرلر (س) زيد ابوه قائم كذلك
الحيوان الناطق ينتقل بنقل قدميه قضيه‌سى قضيهٔ حمليه‌در
حالبوكه طرفين مفرد دكلدر (ج) بوراده مفرددن مراد
بالفعل بالقوه‌دن اعمدر هرنقدر بالفعل مفرد دكل ايسه
بالقوه مفرددر (س) بالقوه مفرددن مراد ندر (ج)
مفرد ايله تعبير ممكن اوله مثلا هذا ذاك ياخود هو هو
ياخود موضوع محمولدر ديه‌رك تعبير ممكن اوله (س)
قضيهٔ شرطيه‌ده بوتعبير ممكندر مثلا هذا ملزوم لذاك
كبى (ج) قضيهٔ شرطيه‌ده بوتعبير ايله نسبت شرطيه باقى
قالمز (س) اجزاء قضيه قاچدر (ج) متقدمينه كوره
اوچدر موضوع محمول نسبت تامهٔ خبريه متأخريه كوره
دردر موضوع محمول نسبت بين بين نسبت تامهٔ خبريه
(س) قضيه نسبت اعتباريله قاچدر (ج) ايكيدر
برى موجبه برى سالبه (س) نه وقتده موجبه اولور
(ج) اكر قضيه‌ده ايقاع ايله حكم اولنور ايسه موجبه
اولور زيد كاتب كبى (س) نه وقتده سالبه اولور (ج)
اكر قضيه‌ده انتزاع ايله حكم اولنور ايسه سالبه اولور
زيد ليس بكاتب كبى (س) موجبه قاچ قسمدر (ج)

ایکی قسمدر بری متصله بری معدوله (س) محصله نه
وقتده اولور (ج) اکر قضیه‌ده حرف سلب بولنمزایسه
محصله اولور (س) معدوله اولور (ج) اکر قضیه‌ده
حرف سلب بولنوب اوحرف سلب قضیه‌دن جزء واقع
اولور ایسه معدوله اولور (س) معدوله قاچدر (ج)
اوچدر اکر حرف سلب موضوعدن جزء واقع
اولور ایسه معدولة الموضوع اولور اللاحی جاد کبی
اکر حرف سلب محمولدن جزء واقع اولور ایسه معدولة
المحمول اولور الحی لاجاد کبی اکر حرف سلب موضوع
ایله محمولدن جزء واقع اولور ایسه معدولة الموضوع
والمحمول اولور اللاحی لاعالم کبی (س) قضیهٔ موجبهٔ
معدوله ایله قضیهٔ سالبه بیننده فرق ندر (ج) قضیهٔ
سالبه‌ده حرف سلب بولنوب اوحرف سلب جزء واقع
اولمزایسه قضیهٔ سالبه اولور اکر اوحرف سلب قضیه‌دن
جزء واقع اولور ایسه معدوله اولور (س) قضیه
موضوع اعتباریله قاچ قسمدر (ج) اوچ قسمدر یا شخصیه
یا محصوره یا مهمله (س) قضیهٔ شخصیه نه وقتده اولور
(ج) اکر قضیه‌نك موضوعی شخص معین اولور ایسه
قضیهٔ شخصیه اولور قضیهٔ شخصیه‌ده یا موجبه اولور
زید کاتب کبی یا سالبه اولور زید لیس بکاتب کبی (س)
قضیهٔ محصوره نه وقتده اولور (ج) اکر قضیه‌نك

موضوعی کلی اولوب کمیت افراد کلا بعضاً بیان اولنور
ایسه قضیهٔ محصوره اولور (س) محصوره قاچدر (ج)
دردر یا موجبهٔ کلیه‌در کل انسان کاتب کبی یا سالبهٔ
کلیه‌در لاشیء من الانسان بکاتب کبی یا موجبهٔ جزئیه‌در
بعض الانسان کاتب کبی یا سالبهٔ جزئیه‌در بعض الانسان
لیس بکاتب کبی (س) قضیهٔ مهمله نه وقتده اولور (ج)
اکر قضیه‌نك موضوعی کلی اولوب افرادینك مقداری
کلا بعضاً بیان اولنمز ایسه قضیهٔ مهمله اولور قضیهٔ
مهمله‌ده یا موجبه اولور الانسان کاتب کبی یا سالبه
اولور الانسان لیس بکاتب کبی (س) مصنفك
قضیه‌یی موضوع اعتباریله اوجه تقسیمی باطلدر زیرا
قضیهٔ طبیعیه شامل اولیور (ج) قضیهٔ طبیعیه نتیجه
ویرمدیکی ایچون بو علومده مستعمل دکلدر (س) قضیه
طبیعیه‌نك تعریفی ندر (ج) هی التی یحکم فیها علی
طبیعة الموضوع (س) نه کبی (ج) الحیوان جنس
والانسان نوع کبی زیرا جنسیت ایله حیوانك نوعیت
ایله انسانك طبیعتی اوزرینه حکم اولنور (س)
قضیهٔ شرطیه قاچدر (ج) ایکیدر بری متصله
بری منفصله (س) متصله‌نك تعریفی ندر (ج) هی
التی یحکم فیها بصدق قضیة اولا صدقها علی تقدیر

صدق قضية اخرى قضيهٔ شرطيهٔ متصل ده يا موجبه
اولور ان كانت الشمس طالعة فالنهار موجود كبى
ياسالبه اولور ليس ان كانت الشمس طالعة فالليل
موجود كبى (س) قضيهٔ شرطيهٔ منفصله نك تعريفى
ندر (ج) هى التى يحكم فيها بالتنافى بين القضيتين
يعنى ايكى قضيه بيننده تنافى ايله حكم اولنان قضيه در
(س) نه كبى (ج) العدد اما زوج واما فرد كبى
(س) متصله قاچدر (ج) ايكيدر برى لزوميه ان
كانت الشمس طالعة فالنهار موجود كبى برى اتفاقيه
ان كان الانسان ناطقا فالحمار ناهق كبى (س) قضيهٔ
شرطيهٔ لزوميه نك تعريفى ندر (ج) هى التى حكم فيها
بصدق التالى على تقدير صدق المقدم لعلاقة بينهما
توجب ذلك (س) علاقه قاچدر (ج) ايكيدر برى
عليت برى تضايف (س) عليتك مثالى ندر (ج)
يا متقدم تاليه علت اولور ان كانت الشمس طالعة فالنهار
موجود كبى يا تالى مقدمه علت اولور ان كان النهار
موجودا فالشمس طالعة كبى ياخود مقدم ايله تالى بر علتك
معلوللرى اولور ان كان النهار موجودا فالارض مضيئة
كبى (س) تضايفك مثالى ندر (ج) ان كان زيد ابا لعمرو فعمرو
ابنه كبى (س) قضيهٔ شرطيهٔ اتفاقيه يى تعريف ايت

(ج) هى التى حكم فيها صدق التالى على تقدير
صدق المقدم لا لعلاقة توجب ذلك ان كان الانسان
ناطقا فالحمار ناهق كبى (س) قضيهٔ شرطيه قضيهٔ
حمليه كبى شخصيه محصوره مهمله اولورمى (ج) اكر
حكم زمان معينده وضع معين وشخص معين اوزره
اولور ايسه قضيهٔ شخصيه اولور ان جاء زيد الآن
راكبا فاكرمه كبى اكر حكم جميع اوضاع وتقادير اوزره
اولور ايسه كليهٔ مسوره اولور كلما كان الشمس طالعة فالنهار
موجود كبى اكر حكم وضع غير معين اوزره اولور ايسه
جزئيهٔ مسوره اولور قد يكون اذا جاء زيد فاكرمه كبى اكر
حكم مطلقا اوضاع و ازمان اوزره اولور ايسه مهمله اولور
ان جاء زيد فاكرمه كبى (س) طبيعيه قضيهٔ شرطيه ده بولنورمى
(ج) هر نقدر طبيعيه نك وجودينه عقلا احتمالى وار ايسه
حق اولان قضيهٔ شرطيه ده طبيعيه نك وجودى يوقدر
(س) قضيهٔ شرطيهٔ منفصله قاچدر (ج) اوچدر يا حقيقيه در
العدد اما زوج واما فرد كبى يا مانعة الجمع فقطدر هذا الشئ
اما حجر واما شجر كبى يا مانعة الخلو فقطدر زيد اما ان يكون
فى البحر واما ان لا يغرق كبى (س) قضيهٔ منفصله قاچ جزء
صاحبى اولور (ج) اكثريا ايكى بعض كره ايكيدن زياده
جزء صاحبى اولور العدد اما زائد او ناقص او مساو كبى

(س) عدد زائد ناقص مساوی اولمقدن مرادندر (ج) عدد کسوراتی اصل عدد اوزرینه زائد ناقص مساوی اولمق دیمکدر (س) کسورات قاچدر (ج) طقوزدر نصف ثلث ربع خمس سدس سبع ثمن تسع عشر بو طقوزه کسورات تسعه تعبیر اولنور (س) عدد زائدنه کبی (ج) اثنا عشر کبی (س) اثنا عشره ده کسورات تسعه‌دن نه واردر (ج) التی نصف درت ثلث اوچ ربع ایکی سدس مجموعی اون بشدر بو مجموع اصل عدد اولان اثنا عشر اوزرینه زائددر (س) عدد ناقص نه کبی (ج) ثمانیه کبی (س) ثمانیه‌ده کسورات تسعه‌دن نه وار (ج) درت نصف ایکی ربع بر ثمن وار بو مجموع اصل عدد اولان ثمانیه‌دن ناقصدر (س) عدد مساوی نه کبی (ج) سته کبی (س) سته‌ده کسورات تسعه دن نه وار (ج) اوچ نصف ایکی ثلث بر سدس وار بو مجموع اصل عدد اولان سته یه مساویدر

بحث التناقض

(س) تناقض کیمك احکامندندر (ج) قضایا احکامندندر (س) تناقضی تعریف ایت (ج) اختلاف القضیتین بالایجاب والسلب بحیث یقتضی لذاته ان یکون احدیهما صادقة والآخری کاذبة (س) تناقضك شرطی قاچدر (ج) شخصیه ده سکز محصوره ده طقوزدر موضوعده محمولده

زمانده مکانده اضافتده قوه ایله فعلده جزء ایله کلده شرطده متحد اولمق زید کاتب زید لیس بکاتب کبی (س) بو شرطلردن موضوعده متحد اولمدیغنه مثال زید کاتب عمرو لیس بکاتب کبی محمولده متحد اولمدیغنه مثال زید کاتب زید لیس بنائم کبی زمانده متحد اولمدیغنه مثال زید نائم ای لیلا زید لیس بنائم ای نهارا کبی مکانده متحد اولمدیغنه مثال زید قائم ای فی السوق زید لیس بقائم ای فی الدار کبی اضافتده متحد اولمدیغنه مثال زید اب ای لعمرو زید لیس بأب ای لبکر کبی قوه ایله فعلده متحد اولمدیغنه مثال الخمر مسکر فی الدن ای بالقوة الخمر فی الدن لیس بمسکر ای بالفعل کبی جزء ایله کلده متحد اولمدیغنه مثال الزنجی اسود ای بعضه الزنجی لیس باسود ای کله کبی شرطده متحد اولمدیغنه مثال الجسم مفرق للبصر ای بشرط کونه ابیض الجسم لیس بمفرق البصر ای بشرط کونه اسود کبی (س) بو سکز شرط قنغی مذهب اوزرینه‌در (ج) منطقیوندن متقدمین مذهبی اوزرینه در اما متأخرین وحدت موضوع وحدت محمول شو ایکی شرط ایله اکتفا ایتدیلر محققیندن امام فارابی انجق وحدت نسبت حکمیه اوزرینه حصر ایلدی (س) قضیهٔ محصوره ده‌کی اولان طقوزنجی شرط ندر (ج) کمیت یعنی کلیت ایله جزئیتده اختلافدر (س) موجبهٔ کلیه‌نك نقیضی ندر (ج) سالبهٔ جزئیه‌در (س) سالبهٔ جزئیه‌نك نقیضی

ندر (ج) موجبهٔ كليه در كل انسان حيوان بعض الانسان ليس
بحيوان كبى (س) سالبهٔ كليه نك نقيضى ندر (ج) موجبهٔ
جزئيه موجبهٔ جزئيه نك نقيضى سالبهٔ كليه در لاشئ من الانسان
بحيوان بعض الانسان حيوان كبى (س) نيچون موجبهٔ كليه نك
نقيضى سالبهٔ كليه اولمايور (ج) موضوع محمولدن اعم
اولديغى مادده ايكى كليه بعض كره كاذب اولديغندن
موجبهٔ كليه نك نقيضى سالبهٔ كليه اولەمز كل انسان
كاتب ولاشئ من الانسان بكاتب كبى (س) نيچون
موجبهٔ جزئيه نك نقيضى سالبهٔ جزئية اولمايور (ج)
موضوع محمولدن اعم اولديغى مادده ايكى جزئيه بعض كره
صادق اولديغندن موجبهٔ جزئيه نك نقيضى سالبهٔ جزئيه
اولمز بعض الانسان كاتب بعض الانسان ليس بكاتب كبى
(س) مهملهٔ موجبه نك نقيضى ندر (ج) سالبهٔ كليه در
مهمله لر جزئيه قوه سنده اولديغندن ايچون الانسان كاتب
لاشئ من الانسان بكاتب كبى (س) مهملهٔ سالبه نك
نقيضى ندر (ج) موجبهٔ كليه در الانسان ليس بكاتب
كل انسان كاتب كبى

﴿ بحث العكس ﴾

(س) عكس اعراب جهتندن نه اولور (ج) مبتدا در
خبرى محذوف ياخبر در مبتداسى محذوف (س) عكس

كيمك احكامندندر (ج) قضايانك احكامندندر (س)
عكسى تعريف ايت (ج) ان يصير الموضوع محمولا والمحمول
موضوعا مع بقاء السلب والايجاب بحاله و التصديق
والتكذيب بحاله (س) عكس قاچدر (ج) ايكيدر
برى عكس مستوى برى عكس نقيضدر (س) بو تعريف
قنغيسينك تعريفيدر (ج) عكس مستوينك تعريفيدر (س)
عكس نقيضك تعريفى ندر (ج) ان يصير نقيض الموضوع
محمولا ونقيض المحمول موضوعا مع بقاء الكيف والصدق
بحاله (س) كل انسان حيوان عكس نقيض ايله عكسى
ندر (ج) كل ماليس بحيوان ليس بانسان در
(س) موجبهٔ كليه نك عكسى مستوى ايله عكسى ندر (ج)
موجبهٔ جزئيه در كل انسان حيوان بعض الحيوان انسان
كبى (س) موجبهٔ جزئيه نك عكسى ندر (ج) كندى
مثللى موجبهٔ جزئيه در بعض الحيوان انسان بعض الانسان
حيوان كبى (س) سالبهٔ كليه نك عكسى ندر (ج)
كندى مثللى سالبهٔ كليه در لاشئ من الانسان بحجر لاشئ
من الحجر بانسان كبى (س) سالبهٔ جزئيه نك عكسى ندر
(ج) سالبهٔ جزئيه نك عكسى لزوميى يوقدر (س)
عكسده نه كيفيتله موضوع محمول محمول موضوع اولور
زيرا موضوعدن مراد ذات محمولدن مراد وصفدر ذاتك
وصف ووصفك ذات اولمقلغندن قلب حقايق لازم كلور

(ج) اكر موضوع ايله محمولك ذاتى تبديل اولنور ايسه
بوسؤال وارد اولور بوراده تبديل اولان عنواندر ذات
دكلدر بوسؤال وارد اولمز (س) بوعكس مستوينك تعريفى
افرادنى جامع دكلدر زيرا شرطيه‌نك عكسنه شامل اولميور
حالبوكه معرفده داخلدر (ج) وتعريفدن مراد حمليه‌نك
عكسنك تعريفيدر شرطيه‌نك عكسى حمليه يه مقايسه ايله
ترك اولندى ياخود مطلقا عكسنك تعريفيدر موضوع
ايله محمول حقيقى حكمدن اعم اوزره حمل اولنور بوصورتده
شرطيه‌نك عكسنه دخى شامل اولور (س) قضايانك عكسنى
اثباتده قاچ طريق واردر (ج) اوچ طريق واردر اولكيسى
افتراض ايكنجيسى خلف اوچنجيسى عكس طريقدر (س)
افتراض طريقى نصل اولور (ج) ذات موضوعى شيئ معين
فرض ايدوب اوزرينه بركره وصف محمول موضوع بركره
وصف محمول حمل اولنديغى وقتده شكل ثالث صورتى
اوزرينه ايكى مقدمه حاصل اولوب مطلوبى نتيجه ويرر
(س) خلف طريقى نصل اولور (ج) عكسنك نقيضى اصله
ضم ايله محالى نتيجه ويرر (س) عكس طريقى نصل اولور
(ج) عكسك نقيضى عكس ايله اصله منافى اولان شئ
حاصل اولور

بحث القياس

(س) قياس لغتده نه ديرلر (ج) تقدير شئ على مثال
شئ آخر (س) اصطلاح منطقده نه ديرلر (ج) قول
مؤلف من اقوال متى سلمت لزم عنها لذاتها قول آخر
(س) قياس قاچ قسمدر (ج) ايكى قسمدر برى اقترانى
برى استثنائى (س) قياس اقترانى تعريف ايت (ج)
مالايكون عين النتيجة او نقيضها مذكورا فى القياس
بالفعل يعنى نتيجه‌نك عينى ياخود نقيضى قياسك ايچنده
بالفعل مذكور اولماز ايسه قياس اقترانى اولور كل جسم
مؤلف وكل مؤلف محدث فكل جسم محدث كبى (س)
قياس استثنائى يى تعريف ايت (ج) مالايكون عين النتيجة
او نقيضها مذكورا فى القياس بالفعل يعنى نتيجه‌نك عينى
ياخود نقيضى قياسك ايچنده بالفعل مذكور اولور ايسه
قياس استثنائى اولور (س) قياس استثنائيده نتيجه‌نك عينى
ياخود نقيضى بالفعل مذكور اولنجه قياس تعريفى قياس
استثنائيه يه شامل اولميور زيرا نتيجه‌نك عينى ياخود نقيضى
قول آخر اولماز (ج) قياس استثنائيده مقدم ايله تاليدن
مركب اولان مجموع شرطيه دكلدر نتيجه جزئدر جزء
كله مغايردر مغاير اولنجه نتيجه قول آخر اولور جواب
آخر بوقياسده اولان نتيجه قول آخردر قياسك ايچنده

مذكور اولان شيئه مغايردر زيرا نتيجه‌ده حكم وار
قياسك ايچنده‌مذكور اولان‌شيئده حكم يوقدر بوتقديرجه
قول آخر اولور بو سؤال وارد اولماز (س) بوتعريفدن
مستفاد اولان قياس قاچ قسمدر (ج) ايكی قسمدر بری
استثناء مستقيم‌بری استثناء غير مستقيم (س) قياس‌استثنائی
مستقيم نه وقتده اولور (ج) اكر نتيجه‌نك عينی قياسك
ايچنده بالفعل مذكور اولورايسه قياس استثنائی مستقيم
اولور ان كانت الشمس طالعة فالنهار موجود لكن الشمس
طالعة فالنهار موجود كبی (س) بوقياسده اولان مقدمهٔ
اولی يعنی ان كانت الشمس طالعة فالنهار موجودينه ديرلو
(ج) صغری دخی مقدمهٔ شرطيه ديرلو (س) مقدمهٔ ثانيه
يعنی لكن الشمس طالعة نيه‌ديرلو (ج) كبری دخی مقدمهٔ
واضعه ديرلو (س) مقدمهٔ واضعه نه وقتده اولور (ج)
اكرمقدمك عينی استثنا اولورايسه مقدمهٔ واضعه اولور
(س) فالنهار موجودينه ديرلو (ج) نتيجه ديرلو (س)
قياس استثنائی غير مستقيم نه وقتده اولور (ج)
اكر نتيجه‌نك نقضی قياسك ايچنده بالفعل مذكوراولور
ايسه قياس استثنائی غير مستقيم اولور ان كانت الشمس
طالعة فالنهار موجود لكن النهار ليس بموجود فالشمس
ليست بطالعة كبی (س) مقدمهٔ اولی‌يه نه‌ديرلو (ج)

صغری دخی مقدمهٔ شرطيه ديرلو (س) مقدمهٔ ثانيه
نه ديرلو (ج) كبری دخی مقدمهٔ رافعه ديرلو (س)
مقدمهٔ رافعه نه وقتده اولور (ج) اكر تالينك نقيضی
استثنا اولور ايسه مقدمهٔ رافعه اولور (س) فالشمس
بطالعة قضيه‌سنه نه‌ديرلو (ج) نتيجه‌درلودخی قياسك
مقدمه‌لری بيننده تكرار ايدنه حداوسط مطلوبك
موضوعنه حداصغر محمولنه حداكبر كندنده حداكبر
بولنان مقدمه‌يه كبرا كندنده حد اصغر بولنان مقدمه‌يه
صغری دخی صغری ايله كبرادن‌حاصل اولان هيئه‌شكل
ديرلو (س) اشكال قاچدر (ج) دردتدر اول ثانی ثالث
رابع (س) شكل اول نه وقتده‌اولور (ج) اكرحداوسط
صغراده محمول كبراده موضوع اولورايسه شكل اول
اولور العالم حادث لانه متغير وكل متغير حادث فالعالم
حادث كبی (س) شكل ثانی نه وقتده اولور (ج) اكر
حد اوسط صغراده كبراده محمول اولورايسه شكل ثانی
اولور كل انسان حيوان ولاشیٔ من الحجر بحيوان فلا
شیٔ من الانسان بحجر كبی (س) شكل ثالث نه وقتده
اولور (ج) اكرحداوسط صغراده‌كبراده‌موضوع اولور
ايسه شكل ثالث اولور كل انسان حيوان وكل انسان
ناطق فبعض الحيوان ناطق كبی (س) شكل رابع نه

وقتده اولور (ج) اکر حد اوسط صغراده کبراده
محمول اولورایسه شکل رابع اولور کل انسان حیوان
وکل ناطق انسان فبعض الحیوان ناطق کبی اشکال اربعه یی
شو بیت جمع ایدر ﴿ بیت ﴾ حمل صغری وضع کبرا شکل
اول شانیدر وضع صغر حمل کبری شکل رابع شانیدر * معهما
وضع اولورایسه شکل ثالث شانیدر * معهما حمل اولور
ایسه بیلکه آنی ثانیدر (س) مقدمه قاچدر (ج)
ایکیدر بری ماجعلت جزء قیاس اوجه بری قضیة
یتوقف علیها صحة الدلیل (س) بوراده مراد قنغی
مقدمه در (ج) اولکیسدر (س) بو اشکال اربعه دن قنغیسی
اولی در (ج) شکل اول جمیع علومه میزان و مرجع و مطالب
اربعه یی نتیجه ویر دیکیندن اولی در زیرا باقی اشکال شکل اوله
رداولنمدقجه نتیجه سنه اعتماد اولنمز شکل ثانی شکل
ثانیك کبراسنی عکس ایله شکل اوله رداولنور مثلا کل
انسان حیوان ولا شیٔ من الفرس بحیوان ده کبری عکسی
اولندیغی وقتده لاشیٔ من الحیوان بفرس اولوب شکل
اول اولور (س) شکل ثالث شکل اوله نصل رداولنور (ج)
شکل ثالثك صغراسنی عکس ایله مثلا کل انسان حیوان وکل
ناطق انسان ده صغری عکس اولندیغی وقتده بعض الحیوان
انسان اولوب شکل اول اولور (س) شکل رابع شکل اوله

نصل رداولنور (ج) ترتیبی عکس ایله یعنی صغرایی کبری کبرای
صغرا قلمق طریقیله مثلا کل انسان حیوان وکل ناطق
انسان ده ترتیب عکس اولندیغی وقتده کل ناطق انسان
وکل انسان حیوان اولوب شکل اول اولور (س) شکل
اولك شرطی قاچدر (ج) ایکیدر الکیسی بحسب الکیف
ایکنجیسی بحسب الکم (س) کیفا شرط ندر (ج) ایجاب
صغری در (س) کما شرطی ندر (ج) کلیة کبری
در (س) شکل اولك ضروب منتجه سی قاچدر
(ج) دردر بو درت ضربلری طالب سهولت ایله ضبط
ایچون (میم * سین * جیم زا) حرفلریله یاخود (ابجد) حرفلریله
صغری یه کبری یه نتیجه یه اشارت اولنمشدر (میم) موجبهٔ
کلیه یه (سین) سالبهٔ کلیه یه (جیم) موجبهٔ جزئیه یه (زا)
سالبهٔ جزئیه یه اشارتدر کذلك ابجدك (همزه سی موجبهٔ
جزئیه یه (باسی) سالبهٔ کلیدیه (جیمی) موجبهٔ جزئیه یه
(باسی) سالبهٔ جزئیه یه اشارتدر شکل اولك
ضربلرینك اشارتی (مم مسس * جمج * جسز) یاخود
(مصراع) ضربلری (آب وجاجب وفرغی ابجد
اولك) مم ده کی (میم اولی) ضرب اولك صغراسی
موجبهٔ کلیه (میم ثانیه) کبراسی موجبهٔ کلیه (میم ثالث)
نتیجه سی موجبهٔ کلیه اولدیغنه اشارتدر ضرب اولك
مثالی کل جسم مؤلف وکل مؤلف محدث فکل جسم محدث

كبى (مسس دەكى ميم) ضرب ثانيسنك صغراسى موجبۀ
كليه (سين اولى) كبراسى سالبۀ كليه (سين ثانيه) نتيجه‌سى
سالبۀ كليه اشارتدر ضرب ثانينك مثالى كل جسم
مؤلف ولاشئ من المؤلف بقديم فلا شئ من الجسم بقديم
كبى (جمج دەكى جيم اولى) ضرب ثانينك صغراسى موجبۀ
جزئية (ميمى كبراسى موجبۀ كليه) (جيم ثانيه) نتيجه‌سى
موجبۀ جزئيه يه اشارتدر ضرب ثانينك مثالى بعض الجيم
مؤلف وكل مؤلف حادث فبعض الجيم حادث كبى (جسزك
جيمى) ضرب رابعك صغراسى موجبۀ جزئيه (سنى)
كبراسى سالبه (زا) نتيجه‌سى سالبۀ جزئيه اشارتدر ضرب
رابعك مثالى بعض الجسيم مؤلف ولاشئ من المؤلف بقديم
فبعض الجسيم ليس بقديم كبى بوشكل اول مطالب اربعه‌يى
يعنى موجبۀ كليه سالبۀ كليه موجبۀ جزئيه سالبۀ جزئيه‌يى
نتيجه ويرر كذلك (آ) نك همزه سى صغرى
موجبۀ كليه (الفى) كبرى موجبۀ كليه (ابجدك)
همزسى نتيجه‌يه اشارتدر (ان) ك همزه‌سى صغرى
موجبه يه اشارتدر (ان) ك همزه سى صغرى موجبۀ
كليه (باسى) كبرى سالبۀ كليه (ابجدك) باسى نتيجه
سالبۀ كليه يه اشارتدر (جا) نك جيمى صغرا موجبۀ جزئيه
(الفى) كبرى موجبۀ كليه ابجدك (جيمى) نتيجه

موجبۀ جزئيه يه اشارتدر (جب) ك جيمى صغرى موجبۀ
جزئيه (باسى) سالبۀ كليه ابجدك (دالى) نتيجه سالبۀ جزئيه يه
اشارتدر مثالى سبقت ايتدى بوندن صكره كله جك
ضربلرك اشارتلرى ضرب اوله قياس ايله معلوم اولور
(س) شكل ثانينك كيفا شرطى‌ندر (ج) ايجاب
سلب ايله ايكى مقدمه نك اختلافيدر (كما) شرطى ندر
(ج) كليت كبرى‌در (س) شكل ثانينك ضروب منتجه‌سى
قاچدر (ج) دردتدر بو ضربلره (مسس ۞ وسمس ۞
جسزا * زمز) حرفلريله ياخود (مصراع) ثانينك
(اب وبا وجب دادر ضروبى فرعى بد) حرفلريله رمز
واشارت اولندى (مسس * اب) ضرب اولك صغراسى
موجبۀ كليه كبراسى سالبۀ كليه‌يى نتيجه ويرر كل انسان
ناطق ولاشئ من الفرس بناطق فلاشئ من الانسان
بفرس كبى (سمس * با) ضرب ثانينك صغراسى سالبۀ
كليه كبراسى موجبۀ كليه سالبۀ كليه‌يى نتيجه ويرر
كل فرس حيوان ولاشئ من الفرس بانسان فبعض الحيوان
ليس بانسان كبى (جسز * جب) ضرب ثالثك صغراسى
موجبۀ جزئية كبراسى سالبۀ كليه سالبۀ جزئيه يى نتيجه ويرر
بعض المحدث جسم ولاشئ من القديم بجسم فبعض المحدث
ليس بقديم كبى (زمز ۞ دا) ضرب رابعك صغراسى

سالبهٔ جزئیه کبراسی موجبهٔ کلیه سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر بعض الحیوان لیس بکاتب وکل انسان کاتب فبعض الحیوان لیس بانسان کبی (فرعی بد) بوشکل ثانینك ضرب اولیله ضرب ثانیسی سالبهٔ کلیه یی ضرب ثالثی ایله ضرب رابعی سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر (س) شکل ثالثك شرطی قاجدر (ج) ایکیدر بری ایجاب صغری بری ایکی مقدمه نك بری کلیه اولمقدر (س) شکل ثالثك ضروب منتجه سی قاجدر (ج) التیدر اوالتی ضربه * ممج * مسز * جمج جسز * مجج * مزز * حرفلریله یاخود (مصراع) ثالثك (آب جاجب اج ودادر فرعی جد) حرفلریله رمز واشارت اولندی (ممج آ) شکل ثالثدن ضرب اولك صغراسی موجبهٔ کلیه کبراسی موجبه کلیه موجبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر کل انسان حیوان وکل انسان ناطق کبی (مسز * اب) ضرب ثانینك صغراسی موجبهٔ کلیه کبراسی سالبهٔ کلیه سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر کل فرس حیوان ولاشیء من الفرس بانسان فبعض الحیوان لیس بانسان کبی (جمج * جا) ضرب ثالثك صغراسی موجبهٔ جزئیه کبراسی موجبهٔ کلیه موجبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر بعض المرکب وکل مرکب محدث فبعض الجسم محدث کبی (جسز * جب) ضرب رابعك صغراسی موجبهٔ

جزئیه کبراسی سالبهٔ کلیه سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر بعض الجسم مرکب ولاشیء من الجسم بقدیم فبعض المرکب لیس بقدیم کبی (مجج * اج) ضرب خامسك صغراسی موجبهٔ کلیه کبراسی موجبهٔ جزئیه موجبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر کل جسم مرکب وبعض الجسم محدث فبعض المرکب محدث کبی (مزز * اد) ضرب سادسك صغراسی موجبهٔ کلیه کبراسی سالبهٔ جزئیه سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر کل جسم مرکب وبعض الجسم لیس بقدیم فبعض المرکب لیس بقدیم کبی (فرعی جد) بوشکل ثالثك ضرب اول وثالث وخامسی موجبهٔ جزئیه یی ضرب ثانی ورابع وسادسی سالبهٔ جزئیه یی نتیجه ویرر (س) شکل رابعك شرطی ندر (ج) مقدمه لری موجبه ایسه صغراسی کلیه مقدمه لرینك بری سالبه ایسه صغراسی ویا کبراسی کلیه اولمقدر (س) شکل رابعك ضروب منتجه سی قاچدر (ج) سکزدر بو سکز ضربه ممج * مجج * سمس * مسز * جمز * زمز * مزز * سجز * حرفلریله یاخود (بیت) ضربی آآج باء واب جب داء ادج رابعك * اولینك فرعی جیم یا ثالثك دا سائرك) حرفلریله اشارت اولندی (ممج * ا) شکل رابعدن ضرب اولك صغراسی موجبهٔ کلیه کبراسی موجبهٔ

كليه موجبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر كل انسان حيوان وكل ناطق انسان فبعض الحيوان ناطق كبى (مجج ❊ اج) ضرب ثانينك صغراسى موجبهٔ كليه كبراسى موجبهٔ جزئيه موجبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر كل ناطق حيوان و بعض الكاتب ناطق فبعض الحيوان كاتب كبى (سمس ❊ با) ضرب ثالثك صغراسى سالبهٔ كليه كبراسى موجبهٔ كليه سالبهٔ كليه يى نتيجه ويرر لاشئ من المركب بقديم وكل جسم مركب فلا شئ من القديم بجسم كبى (مسز ❊ اب) ضرب رابعك صغراسى موجبهٔ كليه كبراسى سالبهٔ كليه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر كل مركب محدث ولاشئ من القديم بمركب فبعض المحدث ليس بقديم كبى (جسز ❊ جب) ضرب خامسك صغراسى موجبهٔ جزئيه كبراسى سالبهٔ كليه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر بعض المركب محدث ولاشئ من القديم بمركب فبعض المحدث ليس بقديم كبى (زمز ❊ دا) ضرب سادسك صغراسى سالبهٔ جزئيه كبراسى موجبهٔ كليه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر بعض المحدث ليس ببسيط وكل جسم محدث فبعض البسيط ليس بجسم كبى (مزز ❊ د) ضرب سابعك صغراسى موجبهٔ كليه كبراسى سالبهٔ جزئيه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر كل انسان جسم وبعض الحيوان ليس بانسان فبعض الجسم ليس بحيوان كبى (سحز ❊ بج) ضرب ثامنك

صغراسى سالبهٔ كليه كبراسى موجبهٔ جزئيه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر لاشئ من الناطق بفرس وبعض الانسان ناطق فبعض الفرس ليس بانسان كبى بو شكل رابعك ضرب اول و ثانيسى موجبهٔ جزئيه يى و ضرب ثالثى سالبهٔ كليه يى باقى قلان ضروب خمسه سالبهٔ جزئيه يى نتيجه ويرر بو اشكال اربعه نك ضربلرى سهولتله بيلنمك ايچون شو مصراع ايله اشارت اولندى اولينك ضرب چار شش ثالثك هشت رابعك ❊

﴿ بحث تركب القياس الاقترانى ﴾

(س) قياس اقترانى قاچ شيدن تركب ايدر (ج) التى شيدن يا ايكى حمليه دن تركب ايدر كل جسم مؤلف وكل مؤلف محدث فكل جسم محدث كبى يا ايكى شرطيهٔ متصله دن تركب ايدر ان كانت الشمس طالعة فالنهار موجود و كلما كان النهار موجودا فالارض مضيئة ينتج ان كانت الشمس طالعة فالارض مضيئة يا ايكى شرطيهٔ منفصله دن تركب ايدر كل عدد فهو اما زوج او فرد وكل زوج فهو اما زوج الزوج او زوج الفرد ينتج كل عدد فهو اما فرد او زوج الزوج او زوج الفرد يا بر حمليه ايله بر متصله دن تركب ايدر كلما كان هذا الشئ انسانا فهو حيوان كل حيوان جسم ينتج كلما كان الشئ انسانا فهو جسم يا بر حمليه ايله منفصله دن تركب

ایدر کل عدد اما زوج واما فرد وکل زوج فهو منقسم
بمتساويين ينتج کل عدد فهو امافرد او منقسم بمتساويين يابر
متصله ايله برمنفصله دن ترکب ايدر کلما کان هذا انسانا فهو
حيوان وکل حيوان اما ابيض واما اسود ينتج کلما کان هذا
انسانا فهو اماابيض اواسود (س) قياس استثنائى قاچ قسمدر
(ج) ايکى قسمدر برى متصله برى منفصله (س) متصله نك
استثناء و نتيجه سنده قاچ احتمال واردر (ج) درت احتمال
وار ايکيسى منتج ايکيسى عقيم يعنى نتيجه ويرمز منتج
اولان اولکيسى مقدمك عينى استثناء تالينك عينى نتيجه
ويرر زيرا مقدم ملزومدر تالى لازمدر ملزومك وجودى
لازمك وجودينى مستلزمدر ان کان هذا انسانا فهو حيوان
لکنه انسان ينتج فهو حيوان بو قياسه قياس استثنائى
مستقيم تسميه اولنور (س) قياس اقترانيله اثباتى ممکن
اولان شئ قياس استثناء مستقيم ايله اثباتى ممکن اولورمى
(ج) ايکى طريق ايله اثباتى ممکن اولور اولکيسى قياس
اقترانينك صغراسنى قياس استثنائيه يه مقدم دعواسنى
تالى قيلمق طريقيله ممکن اولور لما کان الجسم مؤلفا کان
محدثا لکن المقدم حق فالتالى مثله قولمز کبى ياخود اقترانينك
کبراسنى استثنائيه يه مقدم دعواسنى تالى قيلمق طريقيله
ممکن اولور لما کان المؤلف محدثا کان الجسم محدثا لکن المقدم

حق فالتالى مثله قولمز کبى ايکنجيسى اقترانينك صغراسنى
مقدم کبراسنى صغرايه قيد قيلمق طريقيله ممکن اولور لما کان الجسم
مؤلفا مع کون المؤلف محدثا کان الجسم محدثا لکن المقدم حق
فالتالى مثله قولمز کبى ياخود اقترانينك کبراسنى مقدم صغراسنى
کبرايه قيد قيلمق طريقيله ممکن اولور لما کان المؤلف محدثا مع کون
الجسم مؤلفا کان الجسم محدثا لکن المقدم حق فالتالى مثله قولمز
کبى منتج اولەنك ايکنجيسى تالينك نقيضى استثنا مقدمك
نقيضى نتيجه ويرر زيرا لازمك انتفاسى ملزومك انتفاسنى
مستلزمدر ان کان هذا انسانا فهو حيوان لکنه ليس بحيوان
ينتج فلايکون انسانا بوقياسه قياسى استثنائى غير مستقيم
تسميه اولنور عقيم اولاندن اولکيسى تالينك عينى
استثنا مقدمك عينى نتيجه ويرمز زيرا لازمك وجودى
ملزومك وجودينى مستلزم دکلدر جائزکه بعض کره
لازم اعم اولوب اعم اولان لازمك وجودى اخص اولان
ملزومك وجودينى مستلزم اولمز ايکنجيسى مقدمك
نقيضى استثنا تالينك نقيضى نتيجه ويرمز زيرا ملزومك
انتفاسندن لازمك انتفاسى لازم کلمز جائزکه بعض کره
ملزوم لازمدن اخص اولوب اخصك انتفاسى اعمك
انتفاسنى مستلزم اولمز (س) قياس استثنائى منفصله قاچ
قسمدر (ج) اوچ قسمدر برى حقيقيه برى مانعة الجمع

بری مانعة الخلودر (س) بونلرڭ هر برلرینڭ نتیجه سنده
قاچ احتمال واردر (ج) درت احتمال واردر (س)
قیاس استثنائی منفصلهٔ حقیقیه‌نڭ قاچی منتجدر (ج)
جمعیسی منتجدر اولکیسی جزء اولڭ عینی استثنا جزء
ثانینڭ نقیضی نتیجه ویرر العدد امازوج اوفرد لکنه
زوج ینتج انه لیس بفرد ایکنجیسی جزء ثانینڭ عینی
استثنا جزء اولڭ نقیضی نتیجه ویرر العدد امازوج اوفرد
لکنه فرد ینتج انه لیس بزوج اوچنجیسی جزء اولڭ نقیضی
استثنا ثانینڭ عینی نتیجه ویرر العدد امازوج اوفرد
لکنه لیس بزوج ینتج انه فرد دردنجیسی جزء ثانینڭ
نقیضی استثنا جزء اولڭ عینی نتیجه ویرر العددامازوج
اوفرد لکنه لیس بفرد ینتج انه زوج (س) قیاس
استثنائی منفصلهٔ مانعة الجمعڭ قاچی منتجدر (ج) ایکیسی منتج
ایکیسی عقیمدر منتج اولان اولکیسی جزء اولڭ عینی استثنا
جزء ثانینڭ نقضی نتیجه ویرر هذا الشیء اماشجر اوحجر
لکنه شجر ینتج فهو لاحجر ایکنجیسی جزء ثانینڭ عینی
استثنا جزء اولڭ نقیضی نتیجه ویرر هذا الشیء اماشجر
اوحجر لکنه حجر ینتج فهو لاشجر عقیم اولاندن اولکیسی
جزء اولڭ نقیضی استثنا جزء ثانینڭ عینی نتیجه ویرمز
مثلا هذاالشیء اماشجر اوحجر لکنه لاشجر دیدیکمز وقتده

انه حجر نتیجه اوله‌مز ایکنجیسی جزء ثانینڭ نقیضی استثنا
جزء اولڭ عینی نتیجه ویرمز هذاالشیء اماشجر اوحجر
لکنه لاحجر دیدیکمز وقتده انه شجر نتیجه اوله‌مز (س)
قیاس استثناء منفصلهٔ مانعة الخلو قاچی منتجدر (ج)
ایکیسی منتج ایکیسی عقیم منتج اولاندن اولکیسی جزء
اولڭ نقیضی استثنا جزء ثانینڭ عینی نتیجه ویرر هذا
الشیء امالاشجراولاحجر لکنه شجر ینتج انه لاحجر ایکنجیسی
جزء ثانینڭ نقیضی استثنا جزء اولڭ عینی نتیجه ویرر هذا
الشیء امالاشجر اولاحجر لکنه حجر ینتج انه لاشجر عقیم
اولانڭ اولکیسی جزء اولڭ عینی استثنا جزء ثانینڭ
نقیضی نتیجه ویرمز مثلا هذا الشیء امالاشجر اولاحجر
لکنه لاشجر دیدیکمز وقتده انه شجر نتیجه اوله‌مز ایکنجیسی
جزء ثانینڭ عینی استثنا جزء اولڭ نقیضی نتیجه ویرمز
مثلا هذا الشیء امالاشجر اولاحجر لکنه لاحجر دیدیکمز
وقتده انه شجر نتیجه اولمز امدی قیاس استثنائیده ذکر
اولنان نتیجه مجموعی اون التیدر اونی منتج التیسی عقیمدر
(س) قیاس استثنائینڭ انتاجنڭ شرطی قاچدر (ج)
اوچدر اولکیسی شرطیه‌ده موجب اولمق ایکنجیسی
متصله‌ده لزومیه منفصله‌ده عنادیه اولمق اوچنجیسی
یاشرطیه کلیه یاخود استثنائیه کلیه اولمقدر

بحث قياس المتعارف وغير المتعارف

قياس متعارفك تعريفى ندر (ج) مايكون الحد الاوسط
جزء تاما فى صغراه وكبراه يعنى حد اوسط
صغرى ايله كبراده جزء تام اولان قياسدر بو
متعارفك مثالى كرات ايله سبقت ايتمشدر (س) غير
متعارفك تعريفى ندر (ج) مايكون الحد الاوسط جزء
تاما فى احديهما وفى الاخرى متعلقا لجزء غير مكرر يعنى
حد الاوسط صغرى ايله كبرانك برنده جزء تام ديكرنده
جزء مكررك متعلق اولان قياسدر قياس غير متعارف شكل
اولده صغرانك محمولنك متعلق كبراده موضوع اولمقدر
لكن صغرانك محمولى كبرانك محمولنه مخالف اولمق شرطيله مثلا
كل حيوان بعض الجسم وكل جسم متحيز كل حيوان بعض المتحيز
نتيجه اولور شكل ثانيده صغرانك محمولنك متعلق كبراده
محمول اولمقدر لكن صغرانك محمولى كبرانك موضوعنه
مخالف اولمق شرطيله مثلا كل حيوان نوع الجسم ولاشئ
من الله بجسم ولاشئ من الحيوان بنوع الله نتيجه اولور شكل
ثالثده صغرانك موضوعنك متعلق كبراده موضوع اولمقدر
لكن صغرانك موضوعى كبرانك محمولنه مخالف اولمق
شرطيله مثلا كل افراد الانسان كاتب وكل انسان
متحرك كل افراد الكاتب متحرك نتيجه اولور شكل رابعده

صغرانك موضوعنك متعلق كبراده محمول اولمقدر لكن
صغرانك موضوعى كبرانك موضوعنه مخالف اولمق
شرطيله مثلا كل افراد الانسان متحيز وكل ناطق انسان
بعض افراد المتحيز ناطق نتيجه اولور قياس متعارفده
معتبر اولان شروط وضروب قياس غير متعارفده ده معتبر
درغفلت اولنميه (س) قياس مساواتك تعريفى ندر (ج)
مايتركب من قضيتين متعلق محمول الصغرى موضوع الكبرى
يعنى صغرانك محمولنك متعلق كبراده موضوع اولهرق
ايكى قضيه‌دن تركب ايدن قياسدر لكن صغرانك محمولى
كبرانك محموليله متحد اولمق شرطيله مثلا الانسان
مساو للناطق والناطق مساو للضاحك الانسان
مساو للمساوى للضاحك نتيجه اولور لكن قياس
مساواتك انتاجنده مقدمهٔ اجنبيه تصور اولنمق لازمدر
او مقدمهٔ اجنبيه كل مساو للمساوى للضاحك مساو للضاحك
اصل نتيجه الانسان مساو للضاحك اولور بو قياس مساوات
شكل اوله مخصوصدر (س) شكل اولدن اولان قياس
غير متعارف ايله قياس مساواتك فرقى ندر (ج) قياس غير
متعارفده صغرانك محمولى كبرانك محمولنه مخالف اولور قياس
مخالف اولمز بوذكر اولنان قياسدن هر بررلرى يا بسيط

یامرکب اولور بسیطك مثالی سبقت ایتدی (س)
قیاس مرکب قاچ قسمدر (ج) ایکی قسمدر بری مفصول
النتایج بری موصول النتایج (س) مفصول النتایج نه
وقتده اولور (ج) اکر قیاسك ایچنده نتیجه تصریح
اولنمز ایسه مفصول النتایج اولور (س) اقترانیدن مثالی
نه کبی (ج) (کل ج ب) وکل دب وکل دا (وکل اه) ینتج
فکل ج ه) استثنائیدن مثالی الارض مضیئة لانه ان کانت الشمس
طالعة فالنهار موجود لکن الشمس طالعة و اذا کانت
النهار موجودا فالارض مضیئة لکن النهار موجود
فالارض مضیئة کبی (س) موصول النتایج
نه وقتده اولور (ج) اکر قیاسك ایچنده نتیجه تصریح
اولنور ایسه موصول النتایج اولور بوموصول
النتایج یا متحد النتیجه اولور اللفظ الدال بالوضع فهو مبحوث
فی العلم المنطق لان اللفظ الدال بالوضع اما ان یدل علی
تمام ماوضع له واما ان یدل علی جزء ماوضع له واما ان
یدل علی مایلازمه فی الذهن وکل مایدل علی تمام
ماوضع له فهو مبحوث فی العلم المنطق وکل مایدل علی جزء
ماوضع له فهو مبحوث فی العلم المنطق وکل مایدل علی
مایلازمه فی الذهن فهو مبحوث فی العلم المنطق ینتج

اللفظ الدال بالوضع فهو مبحوث فی العلم المنطق یا مختلف
النتیجه اولور اللفظ الدال بالوضع علی ثلثة اقسام لان اللفظ
الدال بالوضع اما ان یدل علی تمام ماوضع له واما
ان یدل علی جزء ماوضع له واما ان یدل علی مایلازمه
فی الذهن وکل مایدل علی تمام ماوضع له فهو مطابقة
وکل مایدل علی جزء ماوضع له فهو تضمن وکل مایدل
علی مایلازم فی الذهن فهو التزام فاللفظ الدال بالوضع
اما مطابقة واما تضمن واما التزام وکل مطابقة
وتضمن والتزام فهو علی ثلثة اقسام ینتج اللفظ الدال
بالوضع علی ثلثة اقسام (س) قیاس خلفینك تعریفی
ندر (ج) اثبات المطلوب بابطال نقیضه یعنی مطلوبك
نقیضنی ابطال ایله مطلوبی اثبات ایتمکدر الله تعالی
قدیم ازلا وابدا لانه اولم یکن قدیما ازلا وابدا لکان
حادثا وکلما کان حادثا فکان محتاجا ینتج اولم یکن قدیما
ازلا وابدا لکان محتاجا لکنه لیس بمحتاج ینتج الله تعالی
قدیم ازلا وابدا ❊ لکن قیاس استثناء مستقیم قیاس
خلفینك خلافنه اولدیغی حالده مطلوبی اثبات ایتمکدر
الله تعالی خالق لانه کلما کان العالم مخلوقا فکان الله تعالی
خالقا وکلما کان الله تعالی موجدا بالذات لکن العالم

مخلوقا فكان الله تعالى موجدا بالذات لكن العالم مخلوق
ينتج الله تعالى موجد بالذات وهو لازم الدعوى اكر
قياس ايكى صغرى ايله اثبات اولنور ايسه اكا چيفته
صغرالى قياس تعبير اولنور مثلا اذا انتفى الطهارة
انتفى الصلاة لان الطهارة شرط والصلاة مشروط واذا انتفى
الشرط انتفى المشروط ينتج المطلوب

(استدلال درت قسمدر)

اولكيسى اثبات الكلى بالكلى ايكنجيسى اثبات الجزئى
بالكلى اوچنجيسى اثبات الكلى بالجزئى دردنجيسى اثبات
الجزئى بالجزئى بودردن اولنه قياس تسميه اولنور
اوچنجيسنه استقراء تسميه اولنور اكر استقراء ناقص
اولور اسه بالاتفاق قياس دكلدر اكر تام اولور ايسه
قياسدر لكن ظنى افاده ايدر يقينى افاده ايتمز كل حيوان
يحرك فكه الاسفل عند المضغ كبى زيرا بعض حيوان
مضغ عندنده فك اسفلنى تحريك ايتميوب فك اعلاسنى
تحريك ايدر تمساح كبى دردنجيسنه تمثيل تسميه
اولنور بو تمثيل عند المنطقيين قياس دكلدر غفلت اولنميه
(س) بوذكر اولنان قياسلر بحسب الصوره ياخود
بحسب الماده قياسمدر (ج) بحسب الصوره قياسدر

بحسب الماده اولان قياس * برهان * جدل * خطابة *
شعر * مغالطه‌در * بو بشه صناعات خمس تعبير اولنور

﴿ بحث القياس بحسب الماده ﴾

(س) برهان نه ديرلر (ج) قياس مؤلف من مقدمات
يقينية لانتاج اليقين (س) يقينك تعريفى ندر (ج)
اعتقاد جازم ثابت مطابق للواقع (س) يقينيات قاچ
قسمدر (ج) التى قسم ١ اوليات ٢ مشاهدات ٣
مجربات ٤ حدسيات ٥ مواترات ٦ قضايا قياساتها معها
شواليتدن مركب اولان قياسه برهان تسميه اولنور
(س) برهان قاچ قسمدر (ج) ايكى قسمدر برى لمى
برى انى اكر مؤثردن اثره استدلال اولنور ايسه
برهان لمى اولور هذا متعفن الاخلاط وكل متعفن الاخلاط
محموم فهذا محموم كبى اكر اثردن مؤثره استدلال اولنور
ايسه برهان انى اولور هذا محموم وكل محموم متعفن
الاخلاط فهذا متعفن الاخلاط كبى (س) اوليات نه
ديرلر (ج) موضوع ايله محمول بيننده اولان نسبت
تصور اولنديغى آنده جزم ايله حكم اولنان قضيه در
الواحد نصف الاثنين كبى (س) مشاهدات نه
ديرلر (ج) خواص خمسهٔ ظاهره ياخود باطنه ايله

مشاهده اولنمسی جهتیله حکم اولنان قضیه‌در اکرحکم
حواس ظاهره واسطه‌سیله اولور ایسه حسیات تسمیه
اولنور الشمس مشرقة والنار محرقة کبی اکرحکم
خواص باطنه قوتیله اولور ایسه وجدانیات تسمیه
اولنور لناجوع وغضب کبی (س) مجربات نه دیرلو
(ج) تکرار بتکرار تجربه ایله حاصل اولان مشاهدات
اوزرینه حکم اولنان قضیه‌در شرب السقمونیا مسهل
الصفراء کبی (س) حدثیات نه دیرلو (ج) مبادیدن
مطالبه دفعة ذهن انتقال ایتمسیله حکم اولنان قضیه‌در
نورالقمر مستفاد من الشمس کبی (س) متواترات نه
دیرلو (ج) کذبه اتفاقلری محال اولان برطاقم
ذواتك شهادتی اوزرینه حکم اولنان قضیه‌در محمد
علیه الصلاة والسلام ادعی النبوة واظهر المعجزة کبی
(س) قضایا وقیاستها معهانیه دیرلو (ج) موضوع
ایله محمولك تصورلرینك مستلزم اولدیغی قیاس خفی
واسطه‌سیله حکم اولنان قضیه‌در الاربعة زوج کبی
(س) بونده قیاس خفی نه کبی (ج) لانها منقسمة
بمتساويين وکل منقسم بمتساويين زوج فالاربعة
زوج کبی (س) جدل نه دیرلو (ج) قیاس مؤلف من

مقدمات مشهوره (س) مقدمات مشهوره نه کبی (ج)
جمیع ناسك اعترافی حسبیله حکم اولنان قضیه در العدل
حسن والظلم قبیح کبی (ج) اولیات ایله مشهورات بیننده
فرق ندر (ج) مشهورات بعض کره صادق بعض کره
کاذب اولور لکن اولیات دائما صادق اولور (س)
خطابه نه دیرلو (ج) قیاس مؤلف من مقبولة من شخص
معتقد فیه اومظنونة (س) مقدمات مقبوله ندر (ج)
کندوسنه حسن اعتقاد اولنان ذواتدن صدوری جهتیله
حکم اولنان قضیه‌در انبیاء عظام وانبیاء کرام
حضرتلرینك کلاملری کبی (س) مقدمهٔ مظنونه ندر
(ج) نقیضنی تجویز ایله ظن اوزرینه حکم اولنان
قضیه‌در فلان یطوف باللیل وکل من یطوف باللیل فهو
سارق فلان سارق کبی (س) شعرنیه دیرلو ❊ ج ❊
قیاس مؤلف من مقدمات تنبسط منها النفس اوتنقبض
(س) نفسك تلذذ ایتدیکی مقدمه نه کبی (ج) هذا
خمر وکل خمر یاقوتة سیالة فهذا یاقوتة سیالة کبی (س)
نفسك تنفر ایتدیکی مقدمه نه کبی (ج) هذا عسل وکل
عسل مرة مهوعة فهذا مرة مهوعة کبی بوقضیه‌لره
قضیهٔ مخیله تسمیه اولنور (س) مغالطه نیه دیرلو (ج)
قیاس مؤلف من مقدمات کاذبة شبیهة بالحق اوبالمشهور

اومقدمات وهمية كاذبة (ج) مغالطه قاچدر (ج)
ایکیدر اولکیسی حقه مشابه مقدمات کاذبه‌دن مرکب
اولان قیاسدر جداره منقوش اولان صورته هذافرس
وکل فرس صهالة فهذه الصورة صهالة دینلدیکی کبی
بومغالطه‌یه سفسطه دخی تسمیه اولنور یاخود مشهوره
مشابه مقدمات کاذبه دن مرکب اولان قیاسدر هذا
میت وکل میت یخاف منه فهذا یخاف منه کبی بومغالطه‌یه
مشاغبه دخی تسمیه اولنور ایکنجیسی مقدمات وهمیهٔ
کاذبه دن مرکب اولان قیاسدر (س) مقدمات وهمیه
ندر (ج) محسوساته قیاساً امور معقوله اوزرینه
قوهٔ واهمه‌نك حکم ایلدیکی قضیه‌در ان وراء العالم
فضاء لاتتناهی (س) مغالطه دن غرض ندر (ج)
خصمی الزام ودفعدر (س) مغالطه‌یی بیلمه‌ده فائده ندر
(ج) خصمك شرندن احترازدر بوصناعات خمسه‌دن *
برهان * خطابه * جدله * واجب تعالی حضرتلرینك
ادع الی سبیل ربك بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم
بالتی هی احسن نظم جلیلنده حکمت * برهانه * موعظة
* خطابه * وجادلهم * جدله * اشارت اولوب
بو اوجدن هر برلری طریق حقه دعوتده معتمد علیه
لکن نفس مستدله نسبتله عمده اولان فقط برهاندر

زیرا حقایقك تحقیقنه ودقایقك تدقیقنه دخی صور
قدسیه‌نك واحکام نبویه‌نك ادراکنه انجق برهان ایله
توصل وتوسل اولنور جعلنا الله تعالی وایاکم من
الطالبین الصادقین وحشرنا وایاکم فی زمرة
السعداء والصالحین والحمدلله
رب العالمین وصلی الله تعالی
علی رسولنا محمد وآله
اجمعین

مم

م

(وظايف الآداب)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذى صرف قلوبنا نحو الادب والعرفان والصلاة والسلام على نبى آخر الزمان وعلى آله واصحابه ذوى الكرم والاحسان اولا علم آداب نيه موضوعدر (ج) بحث صحيحى بحث سقيمدن تميزه موضوعدر (س) بحث لغتده نيه ديرلو (ج) تفتيش وتفحصه ديرلو (س) اصطلاحده نيه ديرلو (ج) مدافعة الكلام ليظهر الحق يعنى حق ظاهر اولسون ايچون ايكى جانبدن هربر رلوى كندى قولنى تصحيح آخرك قولنى ابطال قصديله كلامى بربرينه رد ودفع ايتمكدر (س) علم آدابى موضوعيله يعنى جهت وحدت ذاتيه سيله تعريفى ندر (ج) علم يبحث فيه عن احوال الابحاث الكلية من

حيث انها موجهة مقبولة اوغير موجهة مقبولة (س) غايتيله يعنى جهت وحدت عرضيه سيله تعريفى ندر (ج) آلة قانونية تعصم مراعاتها الذهن عن الخطاء فى المباحث (س) علم آدابك موضوعى ندر (ج) ابحاث كليه در (س) غايتى ندر (ج) عصمة الذهن عن الخطاء فى الابحاث الجزئية يعنى ابحاث جزئيه ده ذهنى خطادن حفظ ايدر (س) نصل حفظ ايدر (ج) قاعدهٔ كليه يه صغرى سهلة الحصولك انضماميله ذهنى خطادن حفظ ايدر (س) صغرى سهلة الحصولك انضمامى نصل اولور (ج) قاعدهٔ كليه نك موضوعنك افرادندن برفرد اولوب موضوع قيلوب عنوان موضوعى محمول قيلرسك صغرى اولور قاعدهٔ كليه يى كبرى قيلرسك شكل اولدن بر قياس حاصل اولور مثلا هذه معارضة وكل معارضة موجهة فهذه موجهة كبى (س) اصوليونه كوره دليلك تعريفى ندر (ج) مايمكن التوصل بصحيح النظر فيه اوفى احواله الى مطلوب خبرى توصلا يقينيا اوظنيا (ج) اصوليونه كوره دليل مفردمى اولور مركبمى اولور (ج) بعض كره مفرد اولور عالم كبى بعض كره مركب اولور العالم ممكن وكل ممكن يحتاج فى وجوده الى مؤثر فالعالم يحتاج فى وجوده الى مؤثر

كبى منطقيونه كوره دليلك تعريفى ندر (ج) هو المركب
من قضيتين يستلزم لذات هيئة العلم المتعلق بهما علما بقضية
اخرى (س) نچون من قضيتين فصاعدا ديمدى حالبوكه
بعض دليل اوچ درت مقدمه دن تركب ايدر (ج)
تحقيقه كوره اوچ درت مقدمه دن تركب ايدن برقاچ
دليل صايلور (س) نچون لذات هيئة ديدى (ج)
مقدمهٔ اجنبيه واسطه سيله قياس مساواتدن وخصوص
ماده دن لازم كلان نتيجه خارج قالسون ايچون (س)
قضيهٔ اخرى دن مرادندر (ج) نتيجه در (س) مقدمتيندن
نتيجه يه لازم كلان علمده قاچ مذهب وار (ج) درت
مذهب وار (١) امام اشعرى يعنى اهل سنت (٢)
حكماء (٣) معتزله (٤) امام فخر الدين الرازى (س)
امام اشعرى يه كوره نصل لزومدر (ج) لزوم عاديدر
عادة الله بويله جارى اولديكه مقدمتينه يعنى صغرى ايله
كبرايه علمك عقيبنده نتيجه يه علمى خلق ايدر ناره تماسك
عقيبنده احراقى اكلك عقيبنده شبعى خلق ايتمسى كبى لكن الله
تعالى حضرتلرى اوزرينه خلق ايتمك واجب دكلدر زيرا جميع
ممكنات واسطه سز قادر مختار اولان واجب تعالى حضرتلرينه
مستنددر (س) حكمايه كوره نصل لزومدر (ج)
لزوم اعداديدركه الله تعالى حضرتلرى مقدمتينه علمك

عقيبنده نتيجه يه علمى خلق ايتمسى واجبدر زيرا مقدمتينه
تعلق ايدن علمين سابقين نتيجه يى علمه اعداد تام ايله ذهنى
معدو تهيئه قيلر اكر واجب تعالى حضرتلرى او نتيجه يه
علمى خلق ايتمامش اولسه بخل لازم كلور بخلده مبدأ
فياضدن محالدر ديرلر (س) معتزله يه كوره نصل
لزومدر (ج) لزوم توليديدركه مقدمتينه تعلق ايدن علمين
سابقين نتيجه يه علمى توليد وايجاب ايدر او نتيجه يه علم
بالواسطه مقدمتينه علم بالمباشره عبدك مخلوقيدر مثلا حركت
يد واسطه سيله حركت مفتاح كبى وقول فعلنك خالقدر
ديرلر خذلهم الله (س) امام فخر الدين الرازى يه كوره
نصل لزومدر (ج) لزوم عقليدركه مقدمتينه تعلق ايدن
علمين سابقيندن نتيجه يه علمك انفكاكى نفس امرده محالدر
مثلا العالم متغير وكل متغير ممكن شو ايكى قضيه بيلنديكى
حالده العالم ممكن نتيجه سنى بيلمامك محال و ممتنعدر وحق
تعالى حضرتلرى اوزرينه برشئ واجب اولمقده لازم كلمز
زيرا الله تعالى حضرتلرى بعض فعليله بعض اخر فعلى
بينده لزومك تحقق ايله برابر بو علوم ثلثه دن هر برلرى
بلاواسطه الله تعالى نك مخلوقيدر (س) بو درت مذهبك
قنغيسى حقدر (ج) امام شعرى ايله امام فخر الدين الرازى
مذهبلرى حقدر حكما ايله معتزله مذهبلرى باطلدر

ودليللرى علم كلامده مسطوردر (س) مقدمه لغتده نيه
ديرلر (ج) اول الشئ تتكم اول الجيشه مقدمه دينلديكى
كبى (س) اصطلاحده نيه ديرلر (ج) قضية حقيقة
او حكما يتوقف عليها صحة الدليل (س) نيچون مصنف
او حكما ايله تعميم ايتدى (ج) قياسك كيفا شرطلرى
يعنى ايجاب صغرى كلية كبرى مثللولر تعريفده داخل
اولسون ايچون مثلا صغرى دليلى هذا موجبة كبرى
دليلى هذا كلية كبى (س) تقريبك تعريفى ندر (ج) سوق
الدليل على وجه يستلزم المطلوب (س) تقريب قاچ
شئ ايله تمام اولور (ج) اوچ شئ ايله اولكيسى
دليلك مستلزم اولديغى نتيجه دعوانك عينى اولور ايسه
تقريب تمام اولور بعض الحيوان انسان لان بعض الحيوان
ناطق انسان فبعض الحيوان انسان ايكنجيسى دليلك
مستلزم اولديغى نتيجه يى عكس ايله دعوايه مساوى
اولور ايسه تقريب تمام اولور بعض الحيوان انسان لان
كل ايسان متحرك بالارادة وكل متحرك بالارادة حيوان فكل
انسان حيوان كبى بو نتيجه عكس اولنديغى وقتده بعض
الحيوان انسان اولوب دعوايه مساوى اولور اوچنجيسى
دليلك مستلزم اولديغى نتيجه دعوادن اخص اولور ايسه
تقريب تمام اولور بعض الحيوان انسان لان بعض الحيوان

ناطق اسود وكل ناطق اسود فهو زنجى فبعض الحيوان
زنجى كبى بو نتيجه دعوادن اخصدر (س) تقريب قاچ
شى ايله تمام اولمز (ج) اوچ شى ايله اولكيسى دليلك
مستلزم اولديغى نتيجه دعوادن اعم مطلق ايله اعم
اولور ايسه تقريب تمام اولمز مثلا هذا انسان لانه متحرك
بالارادة وكل ماهو متحرك بالارادة حيوان فهذا حيوان
كبى ايكنجيسى دليلك مستلزم اولديغى نتيجه دعوادن
اعم من وجه ايله اعم اولور ايسه تقريب تمام اولمز هذا انسان
لانه مفرق للبصر وكل ماهو مفرق للبصر ابيض فهذا
ابيض اوچنجيسى دليلك مستلزم اولديغى نتيجه دعوايه
مباين اولور ايسه تقريب تمام اولمز بعض الحيوان ناطق
لانه فرس وكل فرس صهال فبعض الحيوان صهال كبى

﴿ برآدم بر كلا سويلديكى وقتده ﴾

اوادم كلامنده نه اولور ۞ ج ۞ يا ناقل يا مدعى يا معرف
يا مقسم اولور ۞ س ۞ ناقل اولور ايسه سائلك
وظيفه سى ندر ۞ ج ۞ صحيح نقلك يعنى نقلكى تصحيح
ايت در ۞ س ۞ مجيبك وظيفه سى ندر ۞ س ۞ مجيب
منقول عنهى احضار ايدر كتاب ايسه كتابى آدم ايسه
آدمى كتورر ۞ مدعى اولوب دليل ايله مشغول اولمز ايسه
سائل ايچون قاچ منصب وار ۞ ج ۞ اوچ منصب وار منع نقض

معارضه ☼ س منعك تعريفى ندر ☼ طلب الدليل على
الدعوا ☼ س ☼ منع قاچدر ☼ ج ☼ ايكيدر برى منع
مع السنددر ☼ س ☼ سند نيه ديرلر ☼ ج ☼ مايذكره
المانع لغرض تقوية منعه ☼ س ☼ سند قاچ نوعدر
☼ ج ☼ اوچ (نوعدر اولكيسى لم لا يجوز ان يكون كذا ايكنجيسى
انما لزم لوكان كذا اوچنجيسى كيف والامر كذا ☼ س ☼
منع مجرد ايله سائل نصل منع ايدر ☼ ج ☼ مثلا مدعى هذا
التصنيف يجب تصديره بالحمد ديديكى وقتده سائل دركه
هذه الدعوى غير مسلمة ياخود هذه الدعوى مطلوبة
البيان ياخود هذه الدعوى ممنوعة در ☼ س ☼ منع مع
السند ايله سائل نصل منع ايدر ☼ ج ☼ لا نسلم هذه
التصنيف يجب تصديره بالحمد كيف انه ليس بامر ذى بال
ياخود انما يجب تصديره بالحمد ان لوكان ذا بال دربو منعلره
منع مجازى تسميه اولنور

☼ نقضك تعريفى ندر ☼

ابطال الحكم بخصوص الفساد (س) سائل نصل نقض
ايدر (ج) مثلا مدعى هذا التصنيف يجب تصديره بالحمد
ديديكى وقتده سائل دركه هذه الدعوى باطل لان هذه
الدعوى مستلزم للدور او التسلسل وكل شئ مستلزم للدور
او التسلسل فهو باطل فهذه الدعوى باطل دربو نقضه

نقض اجمالى شبيهى تسميه قلنور (س) دور نيه ديرلر (ج)
توقف الشئ على ما يتوقف هو عليه (س) دور قاچدر (ج)
اوچدر اولكيسى بمرتبه اولور (الفك يا ☼ و يانك الف)
اوزرينه توقفى كبى بو دوره دور مصرح تسميه اولنور
ايكنجيسى بمراتب اولور (الفك با) و بانك جيم (و جيمك
الف) اوزرينه توقفى كبى بو دوره دور مضمر تسميه اولنور
اوچنجيسى دور معى در بو دور معى جائزدر نطاق قبه
كبى (س) تسلسل نيه ديرلر (ج) ترتيب امور غير متناهية
بو تسلسل علل جانبنده بالاتفاق باطلدر معلولات
جانبنده متكلمين ايله حكما بيننده اختلاف واردر اما امور
اعتباريه ده تسلسل جائزدر بونلرك تفصيلا بيانى علم كلامده
مسطوردر

☼ معارضه نك تعريفى ندر ☼

اقامة الدليل على خلاف تلك الدعوى (س) سائل نصل
معارضه ايدر (ج) مثلا مدعى هذا التصنيف يجب تصديره
بالحمد ديديكى وقتده سائل دركه سنك عندنده بو دعوايى
اثبات ايدر دليل مفروض و مقدرك وار ايسه بنم عندمده
بو دعوانك خلافنى اثبات ايدر دليل محققم واردر كه هذا
التصنيف لا يجب تصديره بالحمد لان الحديث الشريف
لا يدل على الوجوب وكل شئ لا يدل على الوجوب فهو

لا يجب تصديره بالحمد فهذا التصنيف لا يجب تصديره
بالحمد در بو معارضه يه معارضهٔ تقديريه تسميه قلنور
☼ مدعى اولوب دليل ايله مشغول اولديغك وقتده ☼
سائل ايچون قاچ منصب وار (ج) اوچ منصب وار منع
حقيقى نقض اجمالى تحقيق معارضهٔ تحقيقيه (س) منع
حقيقينك تعريفى ندر (ج) طلب الدليل على مقدمة معينة
(س) سائل نصل منع ايدر (ج) مثلا مدعى هذا التصنيف
يجب تصديره بالحمد لان هذا التصنيف امر ذو بال وكل امر
ذيبال يجب تصديره بالحمد فهذا التصنيف يجب تصديره بالحمد
فهذا التصنيف يجب تصديره بالحمد ديديكى وقتده سائل
كبرايى منع ايدر لا نسلم ان كل امر ذى بال يجب تصديره بالحمد
كيف انه ليس بمأمور من جانب الشرع در (س) سائل
منع ايتديكى وقتده سنك ايچون قاچ وظيفه واردر (ج)
اوچ وظيفه وار اولكيسى ممنوعى اثبات ايكنجيسى سند
مساوى ياخود سند اعمى واراسه او سندى ابطال اوچنجيسى
دليل اولدن دليل آخره انتقالدر لكن دليل اولك اتمامندن
عجز اولماق شرطيله اما معلل ايچون منعك مقابلنده منع
ايتمك جائز دكلدر (س) بو اوچ وظيفه يى تقرير ايت
(ج) اولا مقدمهٔ ممنوعه يى يعنى كبرايى اثبات ايدر ديرزكه
كما قال النبى عليه الصلاة والسلام كل امر ذى بال لم يبدأ

فيه بالحمدلة فهو ابتر فيجب تصدير كل امر ذى بال بالحمدلة
فهو ابتر لكنه عليه السلام قال هكذا فيجب تصديره بالحمد
ثانيا سندى ابطال ايدر ديرزكه كما ثبت ان افضل الرسل
عليه السلام قال كل امر ذى بال لم يبدأ بالحمدلة فهو اقطع
بطل قولك فى السند انه ليس بمأمور من جانب الشرع وكما بطل
هذا السند ثبت الممنوع ثالثا دليل اولدن دليل آخره انتقال ايدر
ديرزكه هذا التصنيف يجب تصديره بالحمد لان هذا التصنيف
نعمة من آلاء الله وكل نعمة كذلك يجب ان يحمد عليها
فالتصنيف يجب ان يحمد عليه ☼ لكن دليل ثانيدن ثالثه انتقال
انتقال جائز اولمز

﴿ نقض اجمالى تحقيقنك تعريفى ندر ﴾

ابطال الدليل بالتخلف اوالاستحالة (س) سائل نصل
نقض ايدر (ج) مثلا مدعى هذا التصنيف يجب تصديره
بالحمد لان هذا التصنيف امر ذو بال وكل امر ذى
بال يجب تصديره بالحمد فهذا التصنيف يجب تصديره
بالحمد ديديكى وقتده سائل نقض ايدردركه هذا الدليل باطل
لانه جار فى قرأة شئ من القران او فى كتابته مع ان
كلا منهما ليس بواجب التصدير بالحمد وكل شئ شانه كذا
فهو باطل فهذا الدليل باطل شو ايكى ماده ده دليلك
جارى حكم مدعانك تخلفدر ديه رك نقض ايدر

یاخود هذا الدلیل باطل لانه مستلزم للتسلسل المحال لان
الحمد نفسه ایضا امر ذو بال فیجب تصدیره بحمد اخر
وکل شیٔ شانه کذا فهو باطل فهذا الدلیل باطل
در (س) سائل نقض ایتدیکی وقتده ای معلل
سنك ایچون قاچ وظیفه وار (ج) اوچ وظیفه وار منع
* نقض * معارضه (س) نه‌یی منع ایدرسك (ج) اولا
جریانی منع ایدر دیرزکه لا نسلم ان هذا الدلیل جار فی قرائة
شیٔ من القران او فی کتابته لم لایجوز ان یکون المراد
من کل امر لم یکن جزأ مما بدأ بالحمد ثانیا تخلفی منع
ایدر دیرزکه ولو سلم انه جار فی قرائة شیٔ من القرآن او فی
کتابته فلا نسلم التخلف لم لایجوز ان یکون البسملة الواجبة
مشتملة علی الحمد ثالثا استلزامی منع ایدر دیرزکه لا نسلم
ان هذا الدلیل مستلزم للتسلسل کیف وانما یلزم
ان لولم یکن الحمد نفسه مستثنی بالاستثناء العقلی عن
حدیث الحمدلة (س) نصل نقض ایدرسك
(ج) نقض دلیلنی نقض ایدر دیرزکه دلیل هذا النقض
باطل لانه مستلزم لبطلان ما حکم الشرع بصحته وکل دلیل
مستلزم لبطلان ما حکم الشرع بصحته فهو باطل فدلیل هذا النقض
باطل (س) نصل معارضه ایدرسن نقض دلیلنه معارضه
ایدردرزکه سزك عندکزده بو دعوایی اثبات ایدر دلیلك

وار ایسه بزم عندمزده سزلرد لکزی نفی ایدد لیلمز
واردر هذا الدلیل صحیح لانه موافق للحدیث الشریف
وکل ما هو موافق للحدیث الشریف صحیح فهذا
الدلیل صحیح

﴿ معارضهٔ تحقیقیه‌نك تعریفی ندر ﴾

(ج) اقامة الدلیل علی خلاف ما اقام علیه الخصم الدلیل (س)
معارضه قاچدر (ج) ایکیدر بری معارضة فی المدعی بری
معارضه فی المقدمه (س) معارضه فی المدعی ندر (ج)
معلل مدعاسنی اثبات ایتدکدن صکره سائل او مدعانك
خلافنی اثبات ایتمکدر (س) معارضه فی المقدمه ندر
(ج) معلل مقدمه‌یی اثبات ایتدکدن صکره سائل
او مقدمه‌نك خلافنی اثبات ایتمکدر (س) بو ایکیدن
هر برلری قاچ قسمدر (ج) اوچ قسمدر معارضه
بالقلب * معارضه بالمثل * معارضه بالغیر (س)
معارضه بالقلب نه وقتده اولور (ج) اکر
معارضك دلیلی معللك دلیلنك صورت وماده ده
عینی اولور ایسه معارضه بالقلب اولور (س)
معارضه بالمثل نه وقتده اولور (ج) اکر معارضك
دلیلی معللك دلیلنك یالکز صورتده عینی اولور ایسه
معارضه بالمثل اولور (س) معارضه بالغیر نه

وقتده اولور (ج) اكر معارضك دليلى
معللك دليلنك صورنده عينى اولميوب يالكز ماده‌ده عينى
اولمز ايسه معارضه بالغير اولور (س) معارضه يى
تقرير ايت (ج) مثلا مدعى هذا التصنيف يجب
تصديره بالحمد لان هذا التصنيف امر ذو بال وكل
امرذى بال وكل امرذى بال يجب تصديره بالحمد فهذا
التصنيف يجب تصديره بالحمديكى وقتده سائل
دركه سنك عندنده بودعوانك ثبوتى اوزرينه هرنقدر
دلالت ايدر دليلك وار ايسك بنم عندمده بودعوايى نفى ايدر
دليلم واردركه الواجب هو التصدير بالبسملة لانه لما قال عليه
الصلوة والسلام كل امرذى بال لم يبدأ بالبسملة فهو ابتر كان
الواجب هو التصدير بالبسملة وكلما كان الواجب
هو التصدير بالبسملة لايجب التصدير بالحمدلة
لكن المقدم حق فالتالى مثله (س) سائل معارضه
ايتديكى وقتده اى معلل سنك ايچون قاچ وظيفه واردر
(ج) اوچ وظيفه واردر منع نقض معارضه (س)
نه‌يى منع ايدرسك (ج) معارضه دليلنك ملازمهٔ شرطيه
سنى منع ايدرديريزكه لانسلم انه كلما كان الواجب هو التصدير
بالبسملة لايجب التصدير بالحمدلة كيف ان وجوب شئ لاينافى
وجوب الشئ الاخر والالم يجب علينا الاشئ واحد

(س) نصل نقض ايدرسك (ج) معارضه دليلنى
نقض ايدر ديريزكه هذا الدليل فاسد لان هذا الدليل
مستلزم لعدم صحة الحديث الوارد فى حق الابتداء بالتحميد
وكل شئ مستلزم لعدم صحة الحديث الوارد فى حق
الابتداء بالتحميد فهو فاسد (س) نصل معارضه ايدرسك
(ج) معارضه دليلنه معارضه ايدر ديريزكه
سنك عندنده بودعوايى اثبات ايدر دليلك وار ايسه
بنم عندمده اودعوانك خلافنى اثبات ايدر دليلم واردر
كه هذا التصنيف يجب تصديره بالحمد لان هذا التصنيف
نعمة من آلائه وكل نعمة كذلك يجب ان يحمد عليها
فالتصنيف يجب ان يحمد عليه لكن سائل ايچون دليل
اوله رجوع ايتمك واردر بوترتيب اوزره ايكيسندن برى
عاجز اولنجه‌يه قدر بحث اولنور سائل عاجز اولور ايسه
الزام معلل اولور ايسه افحام وحبط اولدى ديرلر

سن بر كلام سويلديكك وقتده

كلامنده معرف اولور ايسك سائلك وظيفه‌سى
ندر (ج) تعريف ذهنده تصور محض اولديغى ايچون
سائل منع معارضه ايده‌مز انجق نقض ايدر اكر
تعريفك صحتنك شرطى بولنمز ايسه (س) تعريفك
صحتنك شرطى قاچدر (ج) اوچدر اولكيسى تعريف

معرفه عموم وخصوصده مساوى اولملى يعنى افرادينى
جامع اغيارينى مانع اولملى ايكنجيسى محالى مستلزم
اولماملى دور تسلسل اجتماع نقيضين كبى اوچنجيسى
تعريف معرفدن اجلى واوضح اولملى بواوچدن قنغيسى
بولنمز ايسه تعريف نقض اولنور اولا تعريف افرادينى
جامع اغيارينى مانع دكلدر ديه‌رك سائل نقض ايدر
هذا التعريف باطل لان هذا التعريف غير جامع لافراد
المعرف اوغير مانع عن اغياره وكل تعريف شانه كذا
فهو باطل فهذا التعريف باطل در (س) صاحب
تعريفك وظيفه‌سى ندر (ج) ياصغرايى منع ايدر لا نسلم
ان هذا التعريف غير جامع لافراد المعرف اوغير مانع
عن اغيارەدر زيرا ناقض تعريف مستدل موجه تعريف
مانعدر ياكبرايى منع ايدر لانسلم ان بطلان التعريف
الغير الجامع او بطلان التعريف الغير المانع در زيرا
متقدمين مذهبى اوزره تعريفده مساوات شرط دكلدر
ثانيا تعريف محالى مستلزم ديه‌رك سائل نقض ايدر
هذا التعريف باطل لان هذا التعريف مستلزم الدور
اوالتسلسل وكل شئ شانه كذا فهو باطل فهذا التعريف
باطل در كذلك صاحب تعريف ياصغرايى منع ايدر لانسلم
ان هذا التعريف مستلزم للدور اوالتسلسل در ياكبرايى

منع ايدر لانسلم ان كل تعريف مستلزم للدور اوالتسلسل
فهو باطل در زيرا دور معى جائزدر دخى تسلسل امور
اعتباريه‌ده محال دكلدر ثالثا تعريف معرفدن اجلى
دكلدر ديه‌رك سائل نقض ايدر هذا التعريف ليس اجلى
واوضح من المعرف وكل تعريف شان كذا فهو باطل فهذا
التعريف باطلدر صاحب تعريف صغرايى منع ايدر
لانسلم ان هذا التعريف اجلى واوضح من المعروف در
زيرا وضوح خفاء اذهانك اختلاف سببيله مختلفدر
* مثال هذا البحث من طرف السائل * تعريف كل من المنع
والنقض والمعارضة فاسد لان تعريف المنع والنقض
والمعارضة غير صادق على المدعى الغير المدلل مع
ان كلا مع منها من افراد المعرف وكل تعريف شانه كذا
فهو فاسد فتعريف كل من هذه الثلثة فاسددر صاحب
تعريف صغرايى منع ايدر لانسلم ان كلا من هذه
الثلثة من افراد المعرف بونلره منع ۞ نقض ۞ معارضه ۞
اطلاقى مجازيدر تعريفلر معانى حقيقيه ايچوندر مجازى
ايچون دكلدر

۞ سن كلامكده مقسم اولديغك وقتده ۞

تقسيمك ياعقلى يااستقرائى اولور (س) تقسيم عقلينك
تعريفى ندر (ج) هوالذى يحكم العقل بمجرد تصور

اقسامه بانحصار المقسم فيها يعنى تقسيم عقلينك اقسامنى
مجرد تصور ايله مقسمك اقسامده انحصارينى عقل حكم
ايدر العدد اما زوج او لا كبى زيرا تقسيم عقلى دائما نفى
ايله اثبات بيننده تردد ايله اولور (س) تقسيم
استقرائينك تعريفى ندر (ج) هو الذى لا يحكم العقل
بمجرد تصور اقسامه بانحصار المقسم فيها يعنى تقسيم
استقرائينك اقسامنى مجرد تصور ايله مقسمك اقسامده
انحصارينى عقل حكم ايتمز بلكه عقل قسم آخرى تجويز
ايدر سندى اقسام اربعه‌يه تقسيم كبى زيرا عقل سندى
مباين اولمسنى تجويز ايدر عقلى ايله استقرائيدن هر برلرى
يا حقيقى يا اعتبارى اولور (س) تقسيم عقلى حقيقينك
تعريفى ندر (ج) هو الذى لم يصادق اقسامه فى شئ
واحد باعتبارات وحيثيات مختلفة (س) تقسيم
عقلى حقيقينك مثالى نه كبى (ج) المفهوم اما موجود
واما معدوم كبى (س) تقسيم عقلى استقرائينك
مثالى نه كبى (ج) العنصر اما هواء او ماء او نار
او تراب كبى (س) تقسيم اعتبارينك تعريفى ندر
(ج) هو الذى تصادقت اقسامه فى شئ واحد
باعتبارات وحيثيات مختلفة (س) تقسيم عقلى

اعتبارينك مثالى نه كبى (ج) كلمه‌يى اقسام ثلثه‌يه
تقسيم كبى اكر حرفك تعريفنده ما لا يدل على معنى مستقل
فى نفسه ايله اكتفا اولنور ايسه (س) تقسيم
استقرائى اعتبارينك مثالى نه كبى (ج) كلمه‌يى اقسام
ثلثه‌يه تقسيم كبى اكر حرفك تعريفنده آلة لملاحظة الغير
زياده قلنور ايسه مثلا من لفظى ابتدا اوزرينه دلالتى
اعتباريله حرف نفسى اوزرينه دلالتى اعتباريله اسم
اولور كذلك على لفظى استعلا اوزرينه دلالتى
اعتباريله حرف هيئتيله حدث زمان فاعل مايه نسبته
دلالتى اعتباريله فعل اولور وكذا نصر فعل ماض
قولمزده كى نصر لفظى هذا اللفظ ايله مؤل اولمق اعتباريله
اسم اولور بو صورتده تصادف اقسام شو ايكى دلالتك
اعتباريله اولور اعتبار واحد ايله اولمز

* خفى اولميه كه *

تقسيم عقلى عقل قسم اخرك وجودينى تجويز ايله ابطال
اولنور * تقسيم استقرائى خارجده قسم آخرك
وجوديله ابطال اولنور * تقسيم حقيقى مطلقا تصادف
اقسام ايله ابطال اولنور * تقسيم اعتبارى اعتبار
واحد ايله برشيده تصادف اقسام ايله ابطال اولنور

* بو تقسيملرده سائلك وظيفه‌سى ندر *

سائل انجق نقض ایدر مثلا هذا التقسيم غير حاصر لان قسما
كذا داخل فى المقسم وليس بداخل فى الاقسام وكل شئ
شانه كذا فهو باطل فهذا التقسيم باطل ياخود هذا التقسيم
غير مانع لان قسما كذا ليس بداخل فى المقسم وهو
داخل فى المقسم وهو داخل فى الاقسام وكل شئ شانه
كذا فهو باطل فهذا التقسيم باطل ياخود هذا التقسيم باطل لان
هذا التقسيم يجوز العقل فيه قسما آخر وكل شئ شانه
كذا فهو باطل فهذا التقسيم باطل ياخود هذا التقسيم باطل
فهذا التقسيم باطلدر ☼ س صاحب تقسيمك وظيفه‌سی
ندر ☼ ج ☼ صغرایی منع ایدر لانسلم ان كون القسم
من المقسم ياخود لانسلم عدم كونه من المقسم ياخود
لانسلم دخول القسم فى الاقسام ياخود لانسلم عدم دخوله
فى الاقسام ياخود لانسلم تجويز العقل فيه قسما
آخر ياخود لانسلم تصادق الاقسام فى شئ واحددر
یا كبرایی منع ایدر لانسلم بطلان هذا التقسيم
بتجويز العقل قسما اخر كيف ان التقسيم استقرائى در
زیرا تقسيم استقرائیده مادهٔ نقض محقق اولمدقچه
تجويز مذكور ضرر ویرمز ياخود لانسلم بطلان
هذا التقسيم بالتصادق كيف انه تقسيم

اعتبارى در زیرا تقسيم اعتبار یده
تصادق اقسام ضرر ویرمز * ولولا
ان هذا آوان سقوط همتی
لذدتكم نياتأ فاكتفيت بهذا
المقدار هديكم الله وايانا
وسلام على المرسلين
والحمد لله رب
العالمين
م

(منتخبات الفريده)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه البیان والصلاة والسلام على سیدنا محمد المختار من بنی عدنان وعلى آله واصحابه الذین هم حجة و برهان (معلوم اوله كه) متكلم مرادینی مخاطبه افاده ده اوچ طریق وار اولكیسی حقیقت ایكنجیسی مجاز اوچنجیسی كنایه (س) بو اوچ طریقه حصر صحیح دكلدر زیرا اشارتده* وار (ج) اشارت عرفجه معتبر دكلدر (س) حقیقتك تعریفی ندر (ج) لفظ مستعمل فی ما وضع له من حیث انه ما وضع له (س) مجازك تعریفی ندر (ج) لفظ مستعمل فی غیر ما ضع له من حیث انه غیره لعلاقة غیره مع قرینة مانعة عن ارادة ما وضع له (س) كنایه نك تعریفی ندر (ج) لفظ مستعمل فی لازم ما وضع له بلا قرینة مانعة عن ارادة ما وضع له (س) مجازك تعریفنده كی لفظ تعریفك نه

سیدر (ج) جنسی باقی قیودفصلیدر (س) بو صورتده مستعمل قیدیله ندن احتراز ایتدی (ج) مستعمل اولمیان كلمه لردن احتراز ایتدی (س) مستعمل اولمیان كلمه لر حقیقتمی مجازمی اولور (ج) نه حقیقت نه مجاز اولور (س) فی غیر ما وضع له قیدیله ندن احتراز ایتدی (ج) غلطدن احتراز ایتدی كتابه اشارت اولندیغی حالده خذ هذا الفرس كبی (س) خذ هذا الفرس حقیقتمی مجازمی اولور (ج) نه حقیقت نه مجاز اولور (س) مع قرینة مانعة قیدیله ندن احتراز ایتدی (ج) كنایه دن (س) مجاز ایله كنایه بیننده فرق ندر (ج) مجازده ما وضع لهی اراده یه قرینهٔ مانعه وار كنایه ده قرینهٔ مانعه یوقدر یاخود مجازده ملزومدن لازمه انتقال اولنور غیثدن نباته اسددن رجل شجاعه انتقال كبی كنایه ده لازمدن ملزومه انتقال اولنور طویل النجاددن طویل القامه یه انتقال كبی لكن بو فرق ضعیفدر زیرا كنایه ده لازم اعم اولان لازمدن اخص اولان ملزومه انتقال اولنمز بو تقدیرجه كنایه ده مجاز كبی ملزومدن لازمه انتقال اولنور تأمل (س) قرینه نیه دیرلر (ج) ما نصبه المتكلم للدلالة على قصدیه دیرلر دخی ما یفصح عن المراد

لابالوضع ایله تعریف اولنور (س) علاقه نه دیرلو
(ج) المناسبة المصححة للانتقال عن المعنى الحقیقی
الى غیره یعنی معنای حقیقیدن معنای حقیقینك
غیری یه انتقال ایچون اولان مناسبته دیرلو (س)
علاقه ماوضع له طرفندمی اعتبار اولنیور مستعمل فیه
طرفندمی (ج) ماوضع له طرفندن اعتبار اولنور
(س) علاقه سماعیمی اولور قیاسیمی (ج) نوعی
سماعی شخصی قیاسی اولور اشبو علاقه نك تفصیلی
زیرده بیان اولنه جقدر (س) بو رساله ده قاچ عقد
وار (ج) اوچ عقد وار (س) عقد اول نه بیانده در
(ج) مجازك انواعی بیانده در (س) عقد اولدن مراد
ندر (ج) باب اولدر واستعاره سی استعارهٔ مصرحه در
(س) استعاره لغتده نه دیرلو (ج) برشیء عاریت
آلمغه دیرلو (س) استعارهٔ مصرحه یی تقریر ایت (ج)
باب اول عقده تشبیه اولندی نرده نفایس مشتمل
اولمه ده باب اول عقد جنسندن اولمسی ادعا اولندی عقد
لفظی باب اول مفهومی ایچون استعاره اولندی خارجده
عقد ذکر اولندی اندن باب اول مراد اولندی بو استعارهٔ
مصرحهٔ اصلیه اولدی * عقد ثانی و ثالث استعاره لری
بوکا قیاس اوله (س) عقد اولده قاچ فریده وار (ج)

التی فریده وار

فریدهٔ اولی نه بیانده در

مجازی استعاره واستعاره نك غیری یه تقسیم بیانده در
(س) الفریدة الاولى ترکیبدن نه واقع اولور (ج)
مبتدا خبری محذوف یاخبر مبتداسی محذوف (س)
المجاز المفرد نه واقع اولور (ج) المجاز مبتدأ خبری
ان کانت علاقته الى آخره در (س) فریدهٔ اولیدن مراد
ندر (ج) مسئلهٔ اولیدر واستعاره سی استعارهٔ مصرحه
در (س) استعاره سنی بیان ایت (ج) مسئلهٔ اولی درهٔ
ثمینه معناسنه اولان فریده یه تشبیه اولندی مقبولیت
ومرغوبیتده مسئلهٔ اولی فریده جنسندن اولمسی ادعا
اولندی فریده لفظی مسئلهٔ اولی مفهومی ایچون استعاره
اولندی فریده لفظی ذکر اولندی مسئلهٔ اولی مراد
اولندی استعارهٔ مصرحه اولدی * سائر فریده لرك
اعرابی واستعاره سی بوکا قیاس اولنه (س) مجاز
قاچدر (ج) ایکیدر بری مجاز مفرد بری مجاز مرکب
(س) مجاز مفردك تعریفی ندر (ج) الکلمة المستعملة
فی غیر ماوضعت له لعلاقة مع قرینة مانعة عن ارادته (س)
مجاز مفرد قاچدر (ج) ایکیدر بری مجاز مرسل
بری استعاره (س) مجاز مرسل نه وقتده اولور

(ج) اكر علاقه مشابهك غيرى اولور ايسه مجاز مرسل اولور يدى ذكر قدرتى مراد كبى (س) استعاره‌نه وقتده اولور (ج) اكر علاقه مشابهت اولور ايسه استعاره اولور رأيت اسدا فى الحمام كبى (س) استعاره‌سنى بيان ايت (ج) شو تركيبده رجل شجاع اسده تشبيه اولندى شجاعت ومهابتده رجل شجاع اسد جنسندن اولمسى ادعا اولندى اسد لفظى رجل شجاع مفهومى ايچون استعاره اولندى خارجده اسد ذكر اولندى رجل شجاع قصد واراده اولندى استعاره مصرحه اولدى (س) استعارهٔ مصرحه ندر (ج) مشبه به

مذكورى مشبهده استعمال ايتمكدر

فريدهٔ ثانيه نه بياننده در

(ج) استعاره‌يى اصليه ايله تبعيه‌يه تقسيم بياننده در (س) نره‌ده اصليه نره‌ده تبعيه اولور (ج) اكر لفظ مستعار اسم جنس يعنى مشتق اولميان اسم اولور ايسه استعارهٔ اصليه اولور اسم جنسك غيرى مشتق حرف اولور ايسه استعارهٔ تبعيه اولور (س) استعارهٔ اصليه‌يى بيان ايت (ج) رأيت اسدا فى الحمام تركيبنده رجل شجاع اسده تشبيه اولندى شجاعت ومهابتده رجل شجاع اسد جنسندن اولمسى ادعا اولندى اسد لفظى رجل

شجاع مفهومى ايچون استعاره اولندى خارجده اسد ذكر اولندى رجل شجاع معناسى مراد اولندى استعارهٔ مصرحهٔ اصليه اولدى (س) علملرده استعاره اولورمى (ج) اولمز زيرا استعارده مشبه مشبه‌بهك جنسندن دخولنى اقتضا ايدر حالبوكه جنسيت عموم افراده علميت شخصيته دلالت ايدر الضدان لايجتمعان اكر علم بر صفت ايله مشتهر اولور ايسه استعاره اولور رأيت اليوم حاتما كبى (س) استعاره‌سنى تقرير ايت (ج) شو تركيبده زيد حاتمه تشبيه اولندى جود وعطاده زيد حاتم جنسندن اولمسى ادعا اولندى حاتم لفظى مفهومى ايچون استعاره اولندى خارجده حاتم ذكر اولندى اندن زيد معناسى مراد اولندى بو استعاره استعارهٔ مصرحهٔ اصليه اولدى (س) حاتم نه وصف ايله مشتهردر (ج) جود عطا وصفيله مشتهردر (س) مشتقلرده استعاره نره‌يه تابعدر (ج) مصدرينه تابعدر زيرا استعاره اولا مصدرنده جارى اولدقدنصكره مشتقده جارى اولديغى ايچون (س) فعللرده استعاره قاچ نوعدر اولكيسى ماده اعتباريله قتل زيد عمرا كبى شو تركيبده ضرب قتله تشبيه اولندى شدت تأثيرده ضرب قتل جنسندن اولمسى ادعا اولندى قتل لفظى ضرب مفهومى ايچون استعاره اولندى خارجده قتل ذكر اولندى ضرب

معناسی مراد اولندی استعارهٔ مصرحهٔ اصلیه اولدی بو
استعارهیه تبعا قتل مصدرندن قتلی مشتق قیلوب ضرب
معناسی مراد اولندی استعارهٔ تبعیه اولدی * ایکنجیسی
هیئت اعتباریله قد افلح المؤمنون آیت کریمهده اولدیغی
کبی شو آیت کریمهده فلاح فی المستقبل فلاح فی الماضی‌یه
تشبیه اولندی تحقق وقوعده فلاح فی المستقبل فلاح
فی الماضی جنسندن اولمسی ادعا اولندی فلاح فی الماضی
فلاح فی المستقبل مفهومی ایچون استعاره اولندی خارجده
فلاح فی الماضی ذکر اولندی فلاح فی المستقبل معناسی
مراد اولندی استعارهٔ مصرحه اصلیه اولدی بو استعارهیه
تبعا افلح یفلح معناسنده استعمال اولندی استعارهٔ تبعیه
اولدی * اوچنجیسی نسبت اعتباریله هزم امیر الجند کبی
شو قولده نسبت فاعلیهٔ مطلقه سببیت مطلقه جنسندن
اولمسی ادعا اولندی نسبت فاعلیه مطلقه سبب مطلقه
مفهومی ایچون استعاره اولندی خارجده نسبت فاعلیهٔ
مطلقه ذکر اولندی سببیت مطلقه معناسی
قصد واراده اولندی استعارهٔ مصرحهٔ اصلیه اولدی
بو استعارهیه تبعا نسبت فاعلیهٔ مطلقهنك جزئیاتنه
موضوع اولان هزمنك هیئتی سبب مطلقهنك جزئیاتنده
استعمال اولندی استعارهٔ تبعیه اولدی (س) حرفلرده

استعاره نرهیه تابعدر (ج) متعلقنه تابع زیرا استعاره
اولا متعلقنده جاری اولدقدنصکره حرفلرده جاری اولدیغی
ایچون (س) عذبت امرأة فی هرة ترکیبنده فینك استعارهٔ
تبعیهسنی بیان ایت (ج) سببیت مطلقه ظرفیت مطلقهیه تشبیه
اولندی ملابستده سببیت مطلقه ظرفیت مطلقه جنسندن اولمسی
ادعا اولندی ظرفیت مطلقه سببیت مطلقه مفهومی ایچون استعاره
اولندی خارجده ظرفیت مطلقه ذکر اولندی سببیت مطلقه
معناسی مراد اولندی استعارهٔ مصرحهٔ اصلیه اولدی
بو استعارهیه تبعا ظرفیت مطلقهنك جزئیاتنه موضوع اولان
فی لفظی سببیت مطلقهنك جزئیاتنده استعمال اولندی استعارهٔ
تبعیه اولدی نطقت الحال ترکیبی مثللوده امام سکاکی استعارهٔ
تبعیه‌یی انکار وقرینهسنی مکنیهیه واستعارهٔ تبعیه‌یی
تخییلیهیه رد ایتدی قومك عکسی اوزرینه (س) قومهکوره
استعارهسنی بیان ایت (ج) نطقت الحال ترکیبنده دلالت
نطقه تشبیه اولندی بر شیئی ایضاح وآشکار ایتمهده دلالت نطق
جنسندن اولمسی ادعا اولندی نطق لفظی دلالت مفهومی
ایچون استعاره اولندی کأن نطق ذکر اولندی دلالت
معناسی مراد اولندی استعارهٔ مصرحه اصلیه اولدی
بو استعارهیه تبعا نطقت مصدرندن نطق مشتق قیلنوب
دلالت معناسی مراد اولندی استعارهٔ تبعیه اولدی (س)

بو استعاره یه قرینه نه در (ج) حالدر (س) امام سكاكی یه كوره
استعاره سنی بیان ایت (ج) نطقت الحال تركیبنده حال متكلمه
تشبیه اولندی برشیء افاده ده حال متكلمك عینی اولمسی ادعا
اولندی متكلم ایچون ایكی فرد حاصل اولدی برفرد متعارف
یعنی شخص ناطق بری فرد غیر متعارف یعنی حال فرد متعارف
فرد غیر متعادفده استعمال اولندی استعارهٔ مكنیة اولدی (س)
بو استعاره نك قرینه سی ندر (ج) نطقت و استعاره سی استعارهٔ
تخییلیه در نطق مخیله محققه یه تشبیه اولندی مافی الضمیری
افاده ده نطق مخیله نطق محققه جنسندن اولمسی ادعا
اولندی نطق محققه نطق مخیله مفهومی ایچون استعاره
لو لندی كأن نطق محققه ذكر اولندی اندن نطق
مخیله معناسی مراد اولندی استعارهٔ تخییلیه اولدی

فریدهٔ ثالثه نه بیانده در

سكاكی مذهبی اوزره مصرحه یی استعارهٔ تحقیقیه ایله
استعاره تخییلیه یه تقسیم بیاننده در (س) استعارهٔ
تحقیقیه نه وقتده اولور (ج) اكر مستعارله حسا
یاخود عقلا تحقق ایدر ایسه استعارهٔ تحقیقیه اولور
(س) مستعارله حسا تحقق ایتدیكی نه كبی (ج)
رأیت اسدا یرمی كبی شو تركیبده رجل شجاع
اسده تشبیه اولندی شجاعت و مهابتده رجل شجاع اسد

جنسندن اولمسی ادعا اولندی اسد لفظی رجل شجاع مفهومی
ایچون استعاره اولندی خارجده اسد ذكر اولندی رجل
شجاع معناسی مراد اولندی بو استعاره استعارهٔ تحقیقیه
اولدی (س) مستعارله عقلا تحقق ایتدیكی نه كبی (ج) جناب
علام الغیوبك اهدنا الصراط المستقیم قول شریفنده اولدیغی
كبی شو نظم شریفده دین حق صراط مستقیمه تشبیه
اولندی مطلوبه وصلتده دین حق صراط مستقیم
جنسندن اولمسی ادعا اولندی صراط مستقیم دین حق
مفهومی ایچون استعاره اولندی خارجده صراط
مستقیم ذكر اولندی دین حق معناسی قصد و اراده
اولندی استعارهٔ مصرحهٔ تحقیقیه اولدی (س) استعارهٔ
تخییلیه نه وقتده اولور (ج) اكر مستعارله حسا
عقلا تحقق ایتمز ایسه استعارهٔ تخییلیه اولور اظفار
المنیة نشبت بفلان كبی شو تركیبده منیه سبعه تشبیه
اولندیغی حینده قوهٔ متصرفه نك منیه ایچون اختراع
ایلدیكی اظفار مخیله اظفار محققه یه تشبیه اولندی نرده هیئت
شكلنده اظفار مخیله اظفار محققه جنسندن اولمسی ادعا اولندی
اظفار محققه اظفار مخیله مفهومی ایچون استعاره
اولندی اظفار محققه ذكر اولندی اظفار مخیله معناسی
مراد اولندی استعاره تخییلیه اولدی

فريدهٔ رابعه‌نه بيانده‌در

(ج) استعاره‌يى مطلقه‌و مرشحه‌ٔ مجرده‌يه تقسيم بيانده‌در
(س) استعارهٔ مطلقه‌نه وقتده اولور (ج) اكر
استعاره مستعار منه و مستعار لهك ملايمى اولان امره
مقارن اولمزايسه استعارهٔ مطلقه اولور رأيت اسدا
يرمى كبى (س) استعاره‌سنى بيان ايت (ج) رجل
شجاع اسد جنسندن اولمسى ادعا اولندى اسد لفظى
رجل شجاع مفهومى ايچون استعاره اولندى خارجده
اسد ذكرى اولندى رجل شجاع مراد اولندى استعارهٔ
مطلقه اولدى (س) استعارهٔ مرشحه‌نه وقتده اولور (ج)
اكر استعاره مستعار منهك ملايمى اولان امره مقارن
اولور ايسه استعارهٔ مرشحه اولور رأيت اسدا له لبد
اظفاره لم تقلم كبى (س) استعاره سنى تقرير ايت (ج)
رجل شجاع حيوان مفترسه تشبيه اولندى شجاعت و مهابتده
رجل شجاع حيوان مفترس جنسندن اولمسى ادعا اولندى
مشبه بهه دال اولان اسد لفظى رجل شجاع مفهومى
ايچون استعاره اولندى خارجده اسد ذكر اولندى رجل
شجاع معناسى مراد اولندى استعارهٔ مرشحه اولدى
(س) استعارهٔ مجرده نه وقتده اولور (ج) اكر استعاره
مستعار لهك ملايمى اولان امره مقارن اولور ايسه

استعارهٔ مجرده اولور رأيت اسدا شاكى السلاح كبى
(س) استعاره سنى بيان ايت (ج) رجل شجاع حيوان
مفترسه تشبيه اولندى شجاعت و مهابتده رجل شجاع
حيوان مفترس جنسندن اولمسى ادعا اولندى مشبه بهه
بالمطابقه دال اولان اسد لفظى رجل شجاع مفهومى ايچون
استعاره اولندى خارجده اسد ذكر اولندى رجل شجاع
معناسى مراد اولندى استعارهٔ مجرده اولدى (س) بو
اوچدن قنغيسى ابلغدر (ج) ترشيح تشبيهده مبالغه‌يى
مشتمل اولديغى ايچون اطلاق ايله تجريددن ابلغ اطلاقده
تجريددن ابلغدر (س) ترشيح ايله تجريد نه وقتده اولور
(ج) بو ايكيلر انجق استعاره‌نك تمامندن صكره اولور
بو صورتده استعارهٔ مصرحه‌نك قرينه‌سى تجريد عد
اولنمز رأيت اسدا يرمى كبى دخى استعارهٔ مكنيه‌نك
قرينه‌سى ترشيح عد اولنمز نطق لسان الحال بكذا كبى

فريدهٔ خامسه ترشيح بيانده‌در

(س) ترشيح لغتده نيه ديرلر (ج) برشئ تزيين ايتمكه
ديرلر (س) اصلاحده نيه ديرلر (ج) هو اللفظ الدال
على ملايم المستعار منه (ج) ترشيح حقيقت مجاز اولمق جائز
اولورمى (ج) ترشيح استعاره‌يه تابع اوله‌رق حقيقت
دخى مستعار منهك ملايمندن مستعار لهك ملايمى ايچون

مستعار اولمق جائز اولور ☼ واجب تعالى حضرتلرينك
واعتصموا بحبل الله ☼ نظم جليلى شوايكى وجهى محتمل
اولور ☼ ايكى وجهدن اولكيسى عهد حبله تشبيه اولندى
برشئ برشيئه ربطه سبب اولمقده عهد حبل جنسندن
اولمسى ادعا اولندى حبل لفظى عهد مفهومى ايچون استعاره
اولندى خارجده حبل ذكر اولندى عهد معناسنى قصد
واراده اولندى استعارهٔ تحقيقيه اولدى ☼ بو استعاره ده
اعتصام حقيقت اوزره ترشيح اولديغى ذكر اولندى
ايكنجيسى وثوق بالعهد اعتصام بالحبله تشبيه اولندى مابه
النجاتده وثوق بالعهد اعتصام بالحبد جنسندن اولمسى ادعا
اولندى اعتصام بالحبل وثوق بالعهد مفهومى ايچون استعاره
اولندى خارجده اعتصام بالحبل ذكر اولندى اندن وثوق
بالعهد معناسى مراد اولندى استعارهٔ تحقيقيه اولدى
بو استعاره يه تبعا وثوق بالعهد مفهومى ايچون استعاره
اولنان اعتصام بالحبل مصدرندن اعتصموا مشتق قيلنوب
واعتصموا ذكر اولندى اوثقوا معناسى مراد اولندى
بو استعاره استعارهٔ تبعيه اولدى ☼ بو استعاره ده
اعتصام وثوق بالعهد ايچون مستعار اولديغى حالده ذكر
ذكر اولندى

﴿ فريدهٔ سادسه مجاز مركب بيانده در ﴾

(س) مجاز مركبك تعريفى ندر (ج) المركب المستعمل
فى غير ما وضع له لعلاقة مع قرينة عن ارادته (س) مجاز
مركبده علاقه مشابهت اولور ايسه نه اولور (ج) استعارهٔ
تمثيليه اولور (س) علاقهٔ مشابهتك غيرى اولور ايسه نه
اولور (ج) قوم انك حقنده برشئ ذكر ايتمدى (س)
استعارهٔ تمثيليه يى بيان ايت (ج) انى اراك تقدم رجلا وتأخر
اخرى تركيبنده مخاطب وار مخاطبك رجلى وار رجلك
تقديمى تأخيرى وار بونلرك بر برينه مقارنتندن هيئت
واحده اخذ اولنوب حفظ اولندى مفتى وار فتوى وار مفتينك
فتواده ترددى وار بونلرك بر برينه مقارنتندن هيئت واحده
اخذ اولنور حفظ اولندى هيئت ثانيه هيئت اولى يه
تشبيه اولندى نه ده اقدام احجامده يعنى جرأت
وكف نفسده هيئت ثانيه هيئت اولى جنسندن
اولمسى ادعا اولندى هيئت اولى يه موضوع اولان
انى اراك تقدم رجلا وتأخر اخرى قولى هيئت ثانيه ده
استعمال اولندى استعارهٔ تمثيليه اولدى

﴿ عقد ثانى استعاره بالكنايه نك معناسى تحقيق بيانده در ﴾

قوم اتفاق ايتديكى مشبهدن ماعدا اركان
تشبيهدن برشئ تصريح اولنمقسزين بر امر امر آخره تشبيه
ومشبه بهه مخصوص اولان امرى ذكر ايله او تشبيهه

دلالت اولندیغی وقتده او مقامده استعاره وارلکن استعاره
بالکنایه‌ده علمانك قوللری مختلف اولدیغی ایچون اقوال ثلاثه‌یه
تفریق اولنوب اوچ مذهب حاصل اولدی ❊ سلف ❊
سکاکی ❊ خطیب (س) ارکان تشبیه قاچدر (ج)
دردتدر ❊ مشبه ❊ مشبه‌به ❊ ادات تشبیه ❊ وجه‌شبه (س)
استعارهٔ مکنیه ندر (ج) مشبه‌به غیر مذکوری
مشبهده استعمال ایتمکدر (س) عقدثانیده قاچ فریده
وار (ج) درت فریده‌وار

❊ فریدهٔ اولی سلف مذهبی بیاننده‌در ❊

(س) سلفه کوره استعاره بالکنایه‌ندر (ج) مشبه‌بهك
لفظ متروکنی مشبهده استعمال ایتمکدر (س) سلف
مذهبنه کوره استعارهٔ مکنیه‌یی بیان ایت (ج)
اظفار المنیة نشبت بفلان ترکیبنده منیه سبعه
تشبیه اولندی نفاع ایله ضرار بیننی فرق ایتمیوب
اهلاکده منیه سبع جنسندن اولمسی ادعا اولندی سبع
لفظی منیه‌ده استعمال اولندی سبع لفظی ذکردن طی
وترك اولندی سبعك ملایمی اولان اظفاری مشبه
اولان منیه‌یه اثبات ایله بو استعاره‌یه رمز اولندی
ذلکهٔ مرموز استعارهٔ مکنیه ذلکهٔ اثبات استعارهٔ
تخییلیه اولدی (س) استعارهٔ مکنیه‌نك قرینه‌سی ندر

(ج) اظفار لفظیدر (س) اظفار لفظی سلفه کوره
حقیقتمی اولور مجازمی (ج) حقیقتدر مجاز انجق
اثباتده اولوب مجاز عقلی قبیلندند (س) مجاز عقلی
نیه‌دیرلر (ج) اثبات الشیٔ الی غیر ماهوله یعنی برشیٔ
ماوضع لهنده مستعمل اولوب ماوضع لهك
غیری اثبات قبیلندندر

❊ فریدهٔ ثانیه سکاکی مذهبی بیاننده‌در ❊

(س) سکاکی‌یه کوره استعاره بالکنایه ندر (ج) مشبهی مشبه‌به
ادعائنده استعمال ایتمکدر (س) سکاکی‌یه کوره استعاره
مکنیه‌یی بیان ایت (ج) اظفار المنیة نشبت بفلان
ترکیبنده منیه سبعه تشبیه اولندی نفاع ایله ضرار
بیننی فرق ایتمیوب اهلاکده منیه سبعك عینی اولمسی
ادعا اولندی سبع ایچون ایکی فرد حاصل اولدی
بری فرد متعارف یعنی یرتجی حیوان بری فرد غیر متعارف
یعنی منیه فرد متعارف فرد غیر متعارفده استعمال
اولندی استعارهٔ مکنیه اولدی (س) سکاکی
یه کوره استعارهٔ مکنیه‌نك قرینه‌سی ندر (ج) اظفار
لفظیدر (س) اظفار لفظی حقیقتمی مجازمی اولور (ج)
مجاز لغوی واستعارهٔ تخییلیه‌در (س) نه کبی (ج)
اظفار مخیله اظفار محققه‌یه تشبیه اولندی هیئت وشکلده

اظفار مخيله اظفار محققه جنسندن اولمسى ادعا اولندى
اظفار محققه اظفار مخيله مفهومى ايچون استعاره اولندى
خارجده اظفار محققه ذكر اولندى اظفار مخيله معناسى مراد
اولندى استعارهٔ تخييليه اولدى

﴿ فريدهٔ ثالثه خطيب مذهبى بيانندهدر ﴾

(س) خطيبه كوره استعاره بالكنايه ندر (ج) تشبيه
مضمر فى النفسدن عبارتدر (س) خطيبه كوره استعارهسنى
بيان (ج) منيه سبعه تشبيه اولندى نفاع ايله ضرار
بيننى فرق ايتميوب اهلاكده منيه سبع جنسندن اولمسى
ادعا اولندى اركان تشبيهدن منيهدن ماعدا ذكردن طى
وترك اولندى مشبهبهك ملايمى اولان اظفارى منيهيه
اثبات ايله بو تشبيه مزر واشارت اولندى ذلكه مرموز
استعارهٔ مكنيه ذلكه اثبات استعارهٔ تخييليه اولدى
(س) استعارهٔ مكنيهنك قرينهسى ندر (ج) اظفار
لفظيدر (س) اظفار لفظى خطيبه كوره حقيقتمى اولور
مجازمى (ج) حقيقت اولور مجاز اثباتده در مجاز عقلى
قبيلندندر

﴿ فريدهٔ رابعهنك مآلى در ﴾

شك شبهه يوقدركه استعاره بالكنايهده مشبه مشبهبه
لفظيله مذكور اولمز استعارهٔ مصرحهده مذكور

اولديغى كبى لكن موضوع له لفظيله مشبهك ذكرى
واجبى دكلى حق اولان واجب دكلدر زيرا برشىء
ايكى امره تشبيه اولنوب اوايكى امرك برى مشبهده
استعمال دخى امر آخرك لوازمندن مشبه ايچون اثبات
اولمق جائزدر بوكلامدن ظاهر اولديكه ﴿ فاذاقه الله
لباس الجوع والخوف ﴾ آيت كريمهده استعارهٔ مصرحه
ايله استعارهٔ مكنيه واستعارهٔ تخييليه جمع اولدى
(س) استعارهٔ مصرحهيى بيان ايت (ج) جوع ايله
خوف عندنده انسانه عارض اولان حالات يعنى اصفرار
اللون لباسه تشبيه اولندى نرده احاطهده جوع ايله
خوفدن حاصل اولان حالات لباس جنسندن اولمسى
ادعا اولندى لباس جوع ايله خوفدن حاصل اولان
حالات ايچون استعاره اولندى خارجده لباس ذكر
اولندى اندن جوع ايله خوفدن حاصل اولان حالات
معناسى مراد اولندى بو استعاره استعارهٔ مصرحه
اولدى (س) استعارهٔ مكنيه وتخييليهيى بيان ايت
(ج) جوع ايله خوف عندنده انسانه عارض اولان
حالات طعم مره تشبيه اولندى كراهت وتنفر طبيعتده
جوع ايله خوفدن حاصل اولان حالات طعم مر جنسندن
اولمسى ادعا اولندى طعم مر ذكردن طى وترك اولندى

طعم مرك ملايمى اولان اذاقه‌يى انسانه عارض اولان حالاته اثبات ايله بواستعاره‌يه رمزاولندى ذلكهٔ مرموز استعارهٔ مكنيه ذلكهٔ اثبات استعارهٔ تخييليه اولدى

عقد ثالثه بيانده‌در

(ج) استعارهٔ مكنيه نك قرينه سنى و مشبه بهك ملايمندن قرينه اوزرينه زائد اولان شئى تحقيق بيانده‌در (س) عقد ثالثده قاچ فريده وار (ج) بش فريده‌وار مصنفك العقد الثالث فى تحقيق قرينة الاستعارة بالكناية قولنده‌كى فى حقيقتمى اولور مجازمى (ج) مجاز اولور (س) مجاز اولديغنه قرينه ندر (ج) فى نك مدخولى اولان تحقيق كلمه‌سيدر زيرا تحقيق زمان دكل مكان دكل (س) فيه نصل استعاره اولور (ج) جمهوره كوره استعارهٔ تبعيه اولور (س) استعاره‌سنى تقرير ايت (ج) شمول مطلقه ظرفيت مطلقه‌يه تشبيه اولندى احاطه‌ده شمول مطلقه ظرفيت مطلقه جنسندن اولمسى ادعا اولندى ظرفيت مطلقه شمول مطلقه مفهومى ايچون استعاره اولندى كان ظرفيت مطلقه ذكر اولندى شمول مطلقه معناسى مراد اولندى استعارهٔ مصرحهٔ اصليه اولدى بواستعاريه تبعا ظرفيت مطلقه‌نك جزئياتنه موضوع اولان

فى لفظى شمول مطلقه‌نك جزئياتنده استعمال اولندى بواستعاره استعارهٔ تبعيه اولدى (س) سكاكى‌يه كوره فيه نصل استعاره اولور (ج) فيده استعاره تخييليه مدخولنده استعاره مكنيه اولور (س) مدخولنده اولان استعاره‌يى بيان ايت (ج) تحقيق داره تشبيه اولندى مطلق احاطه‌ده تحقيق دارك عينى اولمسى ادعا اولندى دار ايچون ايكى فرد حاصل اولدى برى فرد متعارف برى فرد غير متعارف فرد متعارف فرد غير متعارفده استعمال اولندى استعارهٔ مكنيه اولدى (س) فيده اولان استعاره‌يى بيان ايت (ج) تحقيق داره تشبيه اولنديغى زمانده قوهٔ متصرفه نك تحقيق ايچون اختراع ايلديكى ظرفيت مخيله ظرفيت محققه‌يه تشبيه اولندى احاطه‌ده ظرفيت مخيله ظرفيت محققه جنسندن اولمسى ادعا اولندى ظرفيت محققه‌يه موضوع اولان فى لفظى ظرفيت مخيله‌ده استعمال اولندى استعارهٔ تخييليه اولدى (س) سلفه كور استعاره‌سنى تقرير ايت (ج) تحقيق داره تشبيه اولدى احاطه‌ده تحقيق دار جنسندن اولمسى ادعا اولندى دار تحقيقده استعمال اولنوب ذكردن طى وترك اولندى مشبه بهك ملايمى اولان فى‌يى تحقيقه اثبات ايله بواستعارهٔ به رمز اولندى ذلكهٔ مرموز

استعارهٔ مكنيه ذلكهٔ اثبات استعارهٔ تخييليه اولدى (س) خطبه كوره استعاره‌سنى بيان ايت (ج) تحقيق داره تشبيه اولندى احاطه‌ده تحقيق دار جنسندن اولمسى ادعا اولندى اركان تشبيدن مشبهدن ماعدا ذكردن طى وترك اولندى مشبه بهك ملايمى اولان فى يى مشبهه اثبات ايله بوتشبيهه رمز واشارت اولندى ذلكهٔ مرموز استعارهٔ مكنيه ذلكهٔ اثبات استعارهٔ تخييليه اولدى

﴿ فريده اولانك مآلى ندر ﴾

سلف ذاهب اولديغى مشبه بهك خواصندن مشبه ايچون اثبات اولنان امر يعنى اظفار معناى حقيقيسنده مستعملا مجاز انجق اثباتده‌در و بواستعارهٔ تخييليه تسميه ايلدى ✲ واستعارهٔ مكنيه يى استعارهٔ تخييليه‌دن عدم انفكا كيله حكم ايتدى خطيبده سلف مذهبنه ذاهب اولدى

﴿ فريدهٔ ثانيه‌نك مآلى ندر ﴾

صاحب كشاف بعض ماده ده مشبه بهك خواصندن مشبه ايچون اثبات اولنان امرى مشبهك ملايمى ايچون استعارهٔ تحقيقيه اولمسنى تجويز ايلدى ✲ الذين ينقضون عهد الله ✲ آيت كريمه سنده اولديغى كبى بوآيت كريمه‌ده استعاره بالكنايه طريقى اوزره حبل عهد ايچون استعاره اولندى (س) بواستعارهٔ مكنيه يى بيان ايت (ج)

عهد الله حبل متينه تشبيه اولندى برشىٔ شىٔ اخر ربطه سبب اولوب مطلوبه وصلتده عهد الله حبل متين جنسندن اولمسى ادعا اولندى حبل عهد اللهده استعمال اولنوب ذكردن طى وترك اولندى حبلك ملايمى اولان ينقضون يى عهد اللهه اثبات ايله بواستعاره‌يه رمز اولندى ذلكهٔ مرموز استعارهٔ مكنيه ذلكهٔ اثبات استعارهٔ تخييليه اولدى ✲ دخى بوآيت كريمه‌ده استعارهٔ تحقيقيه طريقى اوزره نقض ابطال ايچون استعاره اولندى (س) بواستعاره‌يى تقرير ايت (ج) ابطال نقضه تشبيه اولندى عدم وثوقده ابطال نقض جنسندن اولمسى ادعا اولندى كان نقض ذكر اولندى ابطال معناسنى مراد اولندى استعارهٔ تحقيقيه اولدى بواستعاره‌يه تبعا ابطال مفهومى ايچون استعاره اولنان نقض مصدرندن ينقضونه‌يى مشتق قيلوب ينقضون ذكر اولندى يبطلون معناسى مراد اولندى استعارهٔ تبعيه اولدى ✲ بواستعارهٔ مكنيه‌نك قرينه‌سى صاحب كشافه كوره مجاز لغويدر

﴿ فريدهٔ ثالثه‌نك مآلى ندر ﴾

سكاكى مشبه بهك خواصندن مشبه ايچون اثبات اولنان امرى معناى حقيقيه مشابه امر وهميده مستعمل اولمقلغى تجويز ايتدى وبوامره استعارهٔ تخييليه تسميه ايلدى

لكن امام سكاكينك بو تجويزى تعسفدر يعنى طريق
جاده‌دن خروجدر

﴿ فريدهٔ رابعه‌نك مآلى ندر ﴾

استعارهٔ مكنيه نك قرينه سنده مختار اولان مشبه بهك
رادفنه مشابه مشبه مذكور ايچون بر تابع اولمز ايسه
مشبه بهك رادفى معناى حقيقيسى اوزره باقى اولوب
مشبه ايچون اورادفى اثبات استعارهٔ تخييليه اولور
مخالب المنية كبى بو صورتده سلف خطيب مذهبى ترجيح
واختيار اولنور * اكر مشبه بهك رادفنه مشابه مشبه
مذكور ايچون بر تابع اولور ايسه مشبه بهك
رادفى مشبهك تابعى ايچون على طريق التصريح
والتحقيق مستعار اولور * الذين ينقضون
عهدالله * آيت كريمه‌ده اولديغى كبى بو تقديرجه
صاحب كشاف مذهبى ترجيح واختيار اولنور

﴿ فريدهٔ خامسه‌نك مآلى ندر ﴾

استعارهٔ مصرحه‌نك قرينه‌سى اوزرينه زائد اولان شئ
ترشيح اولديغى كبى استعارهٔ مكنيه‌نك قرينه‌سى اوزرينه
زائد اولان شئ استعارهٔ مكنيه ايچون ترشيح اولور
اظفار المنية تشبت بفلان كبى بو تركيبده اظفار مكنيه
ايچون قرينه تشبت ترشيح اولور * دخى مكنيه‌نك

ترشيحنى تخييليه ايچون ترشيح قلمق جائز اولور اكر
مكنيه‌نك قرينه‌سى تخييليه اولور ايسه سلف سكاكى
مذهبى كبى * دخى استعارهٔ تحقيقيه ايچون ترشيح قلمق
جائز اولور اكر مكنيه‌نك قرينه استعارهٔ تحقيقيه اولور
اولور ايسه كشاف مذهبى كبى (س) مخالف المنية نشبت
بفلان تركيبنده قرينه ايله ترشيح بيننده فرق ندر (ج)
مشبه‌به يعنى سبعه اختصاص وتعلق زياده اولان
قرينه‌در مخالب كبى اختصاص وتعلق زياده اولميان
ترشيحدر نشبت كبى الله اعلم بحقيقة الحال

﴿ معلوم اوله كه ﴾

ديباجهٔ رساله‌ده تفصيلاتى تعهد اولنان علاقه ايكى
قسمدر * اولكيسى كليه‌دركه جميع مجازده بولنان لزوم
علاقه‌سيدر بو لزوم ايله مراد معناى ماوضع لهدن معناى
مستعمل فيهه انتقال وبو ايكى معنا بيننده فى الجمله مناسب
مصححه ديمكدر يوقسه لزوم منطقى دكلدر * ايكنجيسى
علاقهٔ جزئيه‌در بو علاقهٔ جزئيه يكرمى سكز ١ مشابهت
٢ مصدريت ٣ مظهريت ٤ مجاورت ٥ جزئيت ٦
كليت ٧ سببيت ٨ مسببيت ٩ كونى ١٠ اولى ١١
محليت ١٢ حاليت ١٣ آليت ١٤ اطلاق ١٥ تقييد
٦١ عموم ١٧ خصوص ١٨ قوه ١٩ لازميت ٢٠

ملزوميت ٢١ عليت ٢٢ معلوليت ٢٣ متعلقيت
٢٤ متعلقيت ٢٥ شرطيت ٢٦ مشرطيت ٢٧ داليت
٢٨ مدلوليت كبى بو يكرمى سكزدن علاقه مشابهت
ايسه استعاره اولورا ولورا و *مشابهت ياصفتده اولور رأيت
اسدا فى يده سيف تركيبنده كى شجاعت صفق كبى ☼
ياشكلده اولور جدارده منقوش اولان انسانك صورتى شكلده
انسانه مشابهتى كبى ☼ اكر مشابهتى غيرى يكرمى يدى علاقه دن
برى اولور ايسه مجاز مرسل اولور ☼ بو يكرمى يديدن
اولكيسى مصدريت يعنى معناى ماوضع له معناى
مجازى ايچون محل صدور اولمق اعجبنى يد فلان تركيبنده
يدى ذكر نعمتى مراد كبى (٢) مظهريت يعنى معناى
ماوضع له معناى مجازى ايچون محل ظهور اولمق ☼ يد الله
فوق ايديهم آيت كريمه ده يدى ذكر قدرتى مراد كبى
(٣) مجاورتدركه روايه يعنى قيربه نك حاملى و مجاورى
اولان حيوانى ذكر قيربه يى مراد كبى (٤) جزئيت
يعنى موضوع له معناى مجازى ايچون جزء اولمق ☼
فك رقبة آيت كريمه ده ذكر رقبتى كبى (٥) كليت يعنى
موضوله معناى مجازى ايچون كل اولمق يجعلون اصابعهم
فى آذانهم آيت كريمه ده اصابعى ذكر انامل مراد كبى
(٦) سببيت كه رعينا الغيث تركيبنده غيثى ذكر نباتى

مراد كبى (٧) مسببيت كه امطرت السماء نباتا تركيبنده
نباتى ذكر غيثى مراد كبى (٨) كونى يعنى معناى حقيقى
حكما زمان اعتباريله معناى مجازى اوزرينه سابق اولمق
وآتوا اليتامى اموالهم آيت كريمه ده يتيمى ذكر بالغى مراد
كبى (٩) اولى يعنى معناى حقيقى زمان آتيده معناى
مجازى اوزرينه طارى و لاحق اولمق انى ارانى اعصر
خمرا آيت كريمه ده خمرى ذكر عنبى مراد كبى (١٠)
(محليت) يعنى موضوله معناى مجازى ايچون محل اولمق
واسئل القرية آيت كريمه ده قريه يى ذكر اهلى قريه يى مراد
كبى (١١) حاليت يعنى موضوع له معناى مجازيده حال
و موجود اولمق فاما الذين ابيضت وجوههم ففى رحمت الله آيت
كريمه ده رحمتى ذكر جنتى مراد كبى (١٢) آليت يعنى معناى
حقيقى معناى مجازى ايچون آلت اولمق و اجعل لى لسان
صدق نظم جليلنده لسانى ذكر صدقى مراد كبى (١٣)
اطلاق يعنى معناى ماوضع له مطلق مستعمل فيه مقيد اولمق
شفه يى ذكر مشفرى مراد كبى (١٤) تقييد يعنى ماوضع له
مقيد مستعمل فيه مطلق اولمق مشفرى ذكر شفه يى مراد
كبى (١٥) عموم يعنى معناى حقيقى عام معناى مجازى عامك
جزئياتندن بر جزئى اولمق دابه يى ذكر فرسى مراد كبى
(١٦) خصوص يعنى معناى حقيقى خاص معناى مجازى

عام اولمق فرسی ذکر دابه‌یی مراد کبی (١٧) قوه یعنی
معنای مجازی معنای ماوضع لهه اتصاله صلاحیتی اولمامق
مسکری ذکر کوپك خارجنه اراقه اولنان شرابی مراد
کبی (١٨) لازمیت یعنی معنای حقیقی معنای مجازی ایچون
لازم اولمق ادبت زیدا ترکیبنده ادبی ذکر ضربی مراد
کبی (١٩) ملزومیت یعنی معنای حقیقی معنای مجازی
ایچون ملزوم اولمق ضربت زیدا ترکیبنده ضربی ذکر
ادبی مراد کبی (٢٠) علیت یعنی معنای حقیقی معنای
مجازی ایچون علت اولمق ناری ذکر حرارتی مراد کبی
(٢١) معلولیت یعنی معنای حقیقی معنای مجازی ایچون
معلول اولمق حرارتی ذکر ناری مراد کبی (٢٢) لامك
کسریله متعلقیت یعنی معنای حقیقی معنای مجازی ایچون
متعلق اولمق مصدری ذکر اسم فاعلی یاخود اسم مفعولی
مراد کبی عربلرك رجل عدل قوللرنده عدلی ذکر عادلی
مراد کبی دخی هذا خلق الله آیت کریمه ده خلقی ذکر
مخلوقی مراد کبی (٢٣) لامك فتحیله متعلقیت یعنی موضوع
له معنای مجازی‌یه متعلق اولمق اسم فاعل یاخود اسم
مفعولی ذکر مصدری مراد کبی رجل عادل ترکیبنده
عادلی ذکر عدالتی مراد کبی بایکم المفتون آیت کریمه ده
مفتونی ذکر فتنه‌یی مراد کبی (٢٤) شرطیت یعنی موضوع له

معنای مجازی ایچون شرط اولمق و ما کان الله لیضیع
ایمانکم آیت کریمه‌سنده ایمانی ذکر صلاتی مراد کبی
(٢٥) مشروطیت یعنی موضوع له معنای مجازی ایچون
مشروط اولمق صلاتی ذکر ایمانی مراد کبی (٢٦) دالیت
یعنی موضوع له دال اولمق فهمت الالفاظ ترکیبنده
الفاظی ذکر معانی مراد کبی (٢٧) مدلولیت
یعنی موضوع له مدلول اولمق قرأت المعانی
ترکیبنده معانی ذکر الفاظی مراد
کبی الحمد لله علی الاتمام والصلاة
والسلام علی سید الانام
وصحبه الکرام

م م

م

(زبدة الوضعيه)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا
محمد وعلى آله واصحابه اجمعين ۞ اولا الفاظى وضع
ايليان كيمدر (ج) اشعرى عندنده واجب تعالى
حضرتلريدر (س) واجب تعالى حضرتلرى الفاظى
نصل وضع ايلدى (ج) ياتعليم بالوحى ياخود اصوات
حروفى جسمده خلق ايله بعضيلرى حضرت آدم عليه
السلام ديمشلر (س) علم وضعى تعريف ايت (ج)
علم يبحث فيه عن احوال الوضع بحيث الكلية والجزئية
(س) وضع لغتده نيه ديرلر (ج) جعل اللفظ بازاء
المعنى (س) مطلق وضعى تعريف ايت (ج) تعيين
شئ بشئ متى ادرك الاول فهم منه الثانى (س) شئ
اول وشئ ثانيدن مرادندر (ج) شئ اولدن مراد دال
شئ ثانيدن مراد مدلولدر (س) وضع قاچ قسمدر (ج)

ايكى قسمدر برى وضع شخصى برى وضع نوعى (س)
وضع شخصئ تعريف ايت (ج) تعيين لفظ معين بنفسه
لمعنى (س) وضع نوعينك تعريفى نه در (ج) تعيين هيئة افرادية
او تركيبية لمعنى (س) وضع شخصى قاچدر (ج) هر نقدر
احتمالى عقليسى درت ايسه خارجده بولنان اوچدر
اولكيسى وضع خاص موضوع له خاصدر علملرك وضعى
كبى (س) علملرى نصل وضع ايدرسك (ج) مثلا بخصوصه
ذات زيدى حيوان ناطق مع التشخص مفهومى ايله تصور
وملاحظه ايدوب زيد لفظنى تصور وملاحظه اولنان حيوان
ناطق مع التشخص حذاسنه وضع ايدرسك وضع خاص
موضوع له خاص اولور ۞ ايكنجى وضع عام موضوع له عامدر
اسم جنس ومصدر وفعل ومشتقلرك وضعى كبى (س)
اسم جنس نصل وضع ايدرسك (ج) مثلا انسان لفظنى حيوان
ناطق مفهومى ايله تصور وملاحظه ايدوب انسان لفظنى
تصور وملاحظه اولنان حيوان ناطق حذاسنه وضع ايدرسك
وضع عام موضوع له عام اولور (س) واضع فعلى نصل وضع
ايدر (ج) واضع اولا فعلك مفهومنى مادل على معنى فى نفسه
الى آخره تعريفيله على وجه الكلى تصور وملاحظه ايدوب
فعل لفظنى تصور وملاحظه اولنان معنانك ازاسنه وضع ايدر
وضع عام موضوع له عام اولور * اوچنجيسى وضع عام موضوع
له خاصدر مضمرات اسماء اشارت موصولات حروفك

وضعی کبی (س) اسماء اشاراتی نصل وضع ایدرسك (ج)
مثلا هذا لفظنی هر بر مفرد مذکر ومشار الیه مفهومی کلی
تصور ملاحظه ایدوب هذا لفظنی تصور و ملاحظه اولنان
مفهومی کلینك تحتنده داخل اولان جزئیاتندن هر بر جزئی
ازاسنه وضع ایدرسك وضع عام موضوع له خاص اولور
(س) واضع ضمیری نصل وضع ایدر (س) مثلا واضع انا
لفظینك جمع افرادینی متکلم وحده ایله تصورو ملاحظه ایدوب
بو مفهومی کلینك داخل اولان افرادك هر بررلوی ازاسنه وضع
ایدر وضع عام موضوع له خاص اولور * دردنجیسی وضع
خاص موضوع له عامدر بو قسمك خارجده وجودی یوقدر
بلکه محال اولمسیله حکم ایتدیلر والحاصل وضعك تشخصی
وعمومی معنانك دخی تشخص وعمومی اعتباریله وضع درت
نوعه تقسیم اولنمشدر * اکر وضع مشخص اولور ایسه وضع
خاص موضوع له خاص اولور * اکر وضع کلی معنا کلی
اولور ایسه وضع عام موضوع له عام اولور * اکر وضع کلی
معنا مشخص اولور ایسه وضع عام موضوع له خاص اولور *
اکر وضع مشخص معنا کلی اولور ایسه وضع خاص موضوع
له عام اولور * بو قسمك وجودی بولنمدیغی آنفا سبقت ایتمشدر
(س) مضمرات موصولات اسماء اشارات حروفك وضعی نصل
وضعدر (ج) سیدشریفه کوره وضع عام موضوع له خاصدر
سعدالدینه کوره وضع عام موضوع له عامدر (س)

آله ملاحظه مفهومی کلی اولدیغی ایچون (س) نیچون موضوع
له خاص دیدی (ج) او مفهومی کلی نك جزئیاتنك حذاسنه
وضع اولدیغی ایچون (س) سیدشریفه کوره آلت ملاحظه
ایله موضوع له بر میدر آیریمدر (ج) آیریدر
زیدا آلت ملاحظ مفهومی کلیدر موضوع له او کلینك
جزئیاتیدر (س) موضوع ایله مستعمل فیه بر میدر
آیر میدر (ج) بردر (س) سعدالدین نیچون وضع عام
دیدی (ج) آلت ملاحظه مفهومی کلی اولدیغی ایچون
(س) نیچون موضوع عام دیدی (ج) او مفهوم کلیه یه وضع
اولدیغی ایچون لکن جزئیاتده استعمال شرطیله (س) سعدالدینه
کوره آلت ملاحظه ایله موضوع بر میدر آیریمیدر (ج) ایکیسی
بردر (س) موضوع له ایله مستعمل فیه بر میدر آیریمیدر (ج)
آیریدر زیرا موضوع له مفهومی کلیدر مستعمل فیه او مفهوم
کلینك جزئیاتیدر (س) سعد الدین مذهبمی اولی سیدشریف
مذهبمی اولیدر (ج) سیدشریف مذهبی اولیدر زیرا سعدالدینه
کوره مجاز لا حقایق لها لازم کلور (س) سیدشریفه کوره لفظ
مشترك او لمازمی (ج) اولماز زیرا لفظ مشترکده وضع متعدد
بونلرده وضع واحددر (س) وضع عام موضوع له خاص
ایله لفظ مشترکلرك نه فرقی وار حالبوکه ایکیسیده قرینه یه محتاج
وموضوع لهلری متعددر (ج) لفظ مشترکده وضع متعدد
بونلرده وضع واحد اولدیغی سبقت ایتدی (س) وضع عام

قرينه يه محتاج اولنجه مجاز اولمق لازم كلور حالبوكه
حقيقتدر (ج) مجازده كه قرينه قرينهٔ مانعه در استعمال
صحيح ايچون بونلرده كی قرينه قرينهٔ معينه در مراد فهم
اولسون ايچون (س) و [illegible] تعريف (ج) هو الذی
لا يكون مخصوصه [illegible] بازاء معناه بل يكون نوع
ذلك اللفظ موضوعا لنوع معناه ❊ هيئات و صيغ و مركباته
تعلق ايدن وضعلر كبی (س) وضع نوعی يی واضع نصل
وضع ايدر (ج) مثلا واضع اسم فاعل صيغه سی اولان
ضارب لفظنی معناسنك نوعنه يعنی بعض صفاتيله مأخوذ
اولان ذاته تعيين ايتمسی كبی سائر مشتقلرده بونك اوزرينه
قياس اولنه ❊ كذلك زيد قائم تركيبنده واضع شو مركب
اولان جملهٔ خبريه نك نوعنی معناسنك نوعنه يعنی واقعدن
اخباره وضع ايتمسی كبی سائر مركبات بونك اوزرينه
(س) مجاز ايله كنايه وضع شخصی ميدر وضع نوعيمدر
(ج) مجاز ايله كنايه ده وضع شخصی و وضع نوعی يوقدر
بو تقريردن ظاهر اولديكه وضع حقيقته مخصوصدر
استعمال حقيقت و مجاز و كنايه يه عام شاملدر الحمد لله على الختام
والصلاة والسلام على خير الانام وعلى آله الكرام واصحابه
العظام وعلى ائمة اهل الاسلام ومن تبعهم الى يوم القيام

معارف نظارت جليله سنك ٤٤١ نومرولی حزيران ١٥
سنه ٣٠٨ تاريخلو رخصتنامه سيله طبع اولنمشدر